

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata metams: \$2.00
Suvienuose Valstijose: 2.50
Kanadoje ir Meksikoje: 3.00
Kitose viešpatijose: 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų. Apžvalginis kainos klausk laišku. Visada adresuoti:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States: \$2.00
Canada and Mexico: 2.50
To Foreign Countries: 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Nr. 16

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 19 d. BALANDZIO (APRIL), 1912 m.

Metai XXI

POLITIŠKOS ŽINIOS.

SUVIENYTOJ VALSTIJOS IR MEXIKO.

Apie kaimyniškų prietikius Suvienuotų Valstijų su Mexiku prietaraujantis ateina žinios: sykų laikraščiai garsina, kad Washingtono ministerių taryba svarstė klausimą, ar nepriderėtų siųsti Mexikan kariūnėn ir revoliucijai galą padaryti; kapitalistams tarnaujanti laikraščiai pataria anektuoti Mexiką, paversti ją Suvienuotų Valstijų valdya, kaip tai padaryta su Porto Riko ir Filipinų saloms. Paskai per tuos pačius laikraščius Washingtono valdžia garsina, jog visai nemano kištis į naminius Mexiko reikalus.

Jau tie prietaraujanti paskolai, tyčia, ar netyčia leidžiami, rodo, jog prietikiškai tarp kaimyniškų republikų negeriausi, jog Amerikoj netruksta įtekmingų asmenų norinčių pastumti Suvienuotų Valstijų valdžią įsikisti į netvarką Mexike ir iš jo iškisimo kuodaugiau naudoti is-traukti, suteikti Amerikos kapitalistams progą pažvejoti ten surdumstame vandeny. Kad Washingtono valdininkai nesisuklia priitari stumianties valdžią į avanturas Mexike, nieko įstabus nėra. Suvienuotų Valstijų įsikisimas neapsieitų be karolysiveržimas amerikoniškos Mexikan, be abejonės sukaityt dabar nesutinkančias partijas ir stotų vis prieš įsiveržėlius. Anektuoti Mexiką rodo būtų nesunku, ten pasiuntus 300000 kariūnų, bei suvaldyti gyventojus, užlaikyti tvarką nebūtų lengva. Juk iki šiol Amerika dar nenuramino jau gana seniai anektuotų Filipinų salų, apgyventų didesnių dalių puslankinių žmonių stovinių kur kas žemiau už meksikonus, todėl jau kongrese buvo statomas klausimas, ar nepriderėtų paliausoti nuo Amerikos globos tas salas, palikti jas savistovėms, nes jų palaikymas daug pinigų ištraukia ir nauda iš jų turi tik mažas skaitlius amerikoniškus spekuliantus. Suvaldyti Mexiką reiktų dar daugiau aukų, o prieš jas protestuoti neturinti iš Mexiko naudos nespekuliantai, mokanti mokesčius Amerikos piliečiai. Tų piličių protestų ir bijosi Washingtono valdininkai, todėl nenori negus užgin kišti.

Karas Suvienuotų Valstijų su Mexiku be abejonės padidintų ir taip nemažai jau neužtikėjimą visų ispaniškų republikų, kurios galėtų susivienyti prieš šiaurinį kaimyną visur besilaukiant savo globą jos nenorinčioms ispaniškoms republikoms. Visos ispaniškios republikos, teipgi Florida, Nevada, Arizona, Kalifornija, Naujas Mexikas dar pradžioje pereito amžiaus tverė Ispanijos valdybas, balspalviai gyventojai ten vienos kilmės, o tokiems lengviau kruvon sueti. Kruvon suėjus, jau ispaniškios republikos mokėtų atsitiinti, ypač kad joms, be abejonės kas nors iš galingų, negeidžiančių per didelio susidrumtinimo Suvienuotų Valstijų padėty.

Todėl tai, nors sirdingumo tarp Mexiko ir Suvienuotų Valstijų nėra, dėlto dar karo bent greitai negalima laukti, nors ypač revoliucionierių vadovas Orozco nesitaiko prie Suvienuotų Valstijų valdžios nory ir jį kartais įleidžia. Antai šiaurinės Mexiko valstijose revoliucionierių apvaldytose, jų vadovas Orozco atsisakė pripažinti Suvienuotų Valstijų konsulį mieste Chihuahua, nenori su juom susišėsimų turėti. Toks Orozco pasielgimas užgana Ameriką, bet jį prieš tokį Mexiko revoliucionierių vadovo pasielgimą ir protestuoti negali, nes Orozco užmoka tuom pačiu. Juk Suvienuotų Valstijų valdžia nepripažino Mexiko revoliucionierių už karą vedančią pusę, todėl jų vadovas nepripažysta Amerikos

valdžios skiriamų Mexikan konsulų. Suvienuotų Valstijų valdžia nedaro ceremonijų ir su prezidento Madero valdžia. Iš Suvienuotų Valstijų išsiuntė Mexikan giuklus ir amunicijų ten gyvenantiems amerikoniškas ir dagi pri-sake laikyti tvarkoj geležinkelio nuo Veva Cruz į Mexiką, kad tuos giuklus galėtų pasiūti ten, kur reikia. Juk tūli amerikoniš-gali tuos giuklus apverstį prieš Madero valdžią, kaip ir pirmądaug jų kariavo prieš Diazą.

Tuom tarpu abidvi Mexike besitęsiančios pusės dabar labiau subruzd. Aplinkinėse Hurgilae nuo trijų dienų traukia į musis revoliucionierių vedamų jų vadovo Miranas su prezidento kariūnėn ir dar nepasibaigė. Į Guernavaca atkako du geležinkelio traukiniai su pasautais kariūnėn ir nelaisvėn paimtais revoliucionieriais.

SUVIENYTOJ VALSTIJOS.

Desivaržanti prezidento vietą Suvienuotose Valstijose republikoniskios partijos kandidatai, buvęs prezidentas Roosevelt ir dabartinis Taft važinėja po visokias valstijas, prakalbėse išgirda kiekvienas save, o peikia priešą ir jo darbus. Roosevelt visokiąse vietose savo prakalbėse peikia Taftą, to gi draugai dabar pagarsino Tafto nuomonę apie Roosevelt pasielgimą ir jo darbus, apie jo besistengimus vėl tapti prezidentu. Apie Rooseveltą Taft sako: "Buvęs prezidentas Theodore Roosevelt, mėginantis trečią kartą tapti prezidentu, stengiasi sistematiškai griauti republikonų partiją. Jis pats ir jo draugai neniekina nė jokio, ar tas būtų doras, ar nedoras, giuklo savo tikslu atsieikimui. Roosevelt nesidrovėjo su panika minėti vardus tų buvusių padėtojų ir užtarėjų, kurie iš visų pajėgų rėmė jo kandidaturą, kada jis stengėsi tapti New Yorko valstijos gubernatorium, o paskui Suvienuotų Valstijų vice prezidentu."

Iš dalies gal Taft dikta teisybės pasakę: be abejonės Roosevelt besistengimai gali suskaldyti seną republikonų partiją, bet dėl jos sukilimo dar Suvienuotų Valstijos nepažaus. Republikonų partija Amerikoj valdau seniai, o visi juk žino, kad visi ilgai besilaikanti dalykai genda, tai turėjo pagesti ir republikonų partija ypač politikierių vedama. Neįstabu todėl, jeigu atsiranda tos pačios partijos žmonės nurodanti tos partijos blogumus. Jeigu partija suskils, tai tas jau parodys, jog ji taip pagėdo, kad laikytiesi negali. Amerikos tautos reprezentantas, jos prezidentas nereikalauja vien partijų atstovauti, nes jis yra ne partijos, bet tautos atstovas, o Amerikos piliečiai nesusideda iš vienos kokios partijos, bet iš daugelio, todėl ir teisingai būtų rinkti prezidentą ne partijos politikierių siulomą prezidentą, bet nuo partijos neprigulintį žmogų.

ANGLIJA.

Anglijos ministerių pirmininkas Asquith padavė parlamentui sumanytą pripažinimo Airijai autonomijos su atskiru parlamentu Dubline prižinėjimui Airijos reikalų. Airijai pripažinta tiesa imti miltus nuo atgabenamų iš svetur prekių, bet nuo atgabenamų iš Anglijos prekių miltų Airija imti negali. Naminiai Airijos reikalai, kaip antai mokyklos, tur but prižinomos Airijos parlamento. Parlamentas susideda iš dviejų rūmų — žmonių balsais renkamų atstovų rūmų ir senato, bet dalį senatorių skiria Anglijos karalius. Airijos autonomijos sumanymas priimtas pirmame skaityme, bet sumanymas tas užganėdina tik arius nacionalistus, kitų partijų laikraščiai smarkiai sumanytą

kritikuoja, o ariai protestonai kelia triukšmingus protestus prieš sumanytą priėmimą, nes buk sumanyto įvykdimas išnaikintų Airijoj ne tik žemdirbystę, kuri ir teip Airijoj neaugštai stovi, nes dideli žemės plotai prigulinti angliskiems lordams palikti ganykloms, žemę apdirba tik ariai nuo lordų samdanti mažus sklypėlius; nupuldyti pramonę, kuri teipgi neaugštai stovi, nes jos bujojimui labiausiai kenkė visoki aprubežavimai ir uždraudimai.

Konservatyviskij laikraščiai smarkiai peikia sumanytą, jie

peikia ir valdžią, kad ji neišdrys Airijai suteikti pilną kolonijų savivaldą, bet davė truputį laisvės, o palikdama Anglijos parlamente arių atstovus, paliko jiems tiesą iškvioti sau daugiau laisvės, kol neiškovos ties, kiek jos turi angliskios valdybos Australija, Pietinė Afrika, Egiptas arba Kanada. Žmonių atstovų rume autonomijos sumanymas perėjo tik sujungtais balsais visų arių nacionalistų ir liberalų.

Valdžia neturi vilties, kad Airijos autonomijos sumanytą priimtų Lordų rūmai, todėl mano žmonių atstovų rume dar kartą

jį pervaryti, nors prieš tai ir protestuotų lordai.

BALKANŲ PUSSALIS.

Ant Balkanų pussalio vėl vir-ti pradeda. Sukilo jau albaniečiai Prizrendo ir Diakovos apskrityse. Prizrendo apskrityje buvo kruvini susirėmimai kariūnėn su sukilėliais. Iš Konstantinopolio praneša Turkijos valdžia, kad albaniečiai tapo kariūnėn išvaikyti ir pasilepė kaimuose, bet iš to žaltinio pasieinančios žinios tankiai pasirodė

neteisingos, todėl joms nesinori tikėti. Ir po pirmam nusiraminiui Albanijoj Turkijos valdžia garsino, jog su visu sumuše albaniečius; bet jie į pusę metų sukilo, taigi, matyt, ir pirmą garsinamas sumušimas nebuvo visiškas. Kyla ir bulgarai Macedonijoj. Karas su Italija už Tri-polį teipgi nepabaigtas, o už Persijos Urmiāh apskritį Turkija susierzino su Rusija. Iš tų visų vaidų dar nežinia kaip Turkija iš-lis. Turkai užėmė Urmiāh apskritį ir jį laiko, nors Rusija protestuoja.

lando salos pakraščiais (žūr. žemlapi) galima patėmyt nepaprastą reginį ledinių kalnų, tyliai, ramiai viens paskui kitą, arba grupėmis, plaukiančių nuo šiaurinių linkui pietų, tarsi kokia procesija, arba armija karan einanti. Tokia procesija kitą kartą buna apie 3000 mylių ilgio ir apie 200 mylių pločio.

Išsivaizduokit sau tą kalnų armiją, blizgančią saulės spinduliuose. Sakoma, jog, tokią regyklą sunku kur kitur pamatyti.

Iš kur gi šie ledų kalnai atsiranda ir kur jie plaukia?

Tolimuose Šiaurės kraštuose buna amžini ledynai. Didelė Greenlandijos sala (žūr. žemlapi) yra vienas kiauvas ledynas. Užėjus vasaros laikams, kada saulė pradeda labiaus kaitinti net ir tuose šiauriniuose kraštuose, dideli ledų laukai, po ke-liolika, ar kelias dešimtis mylių didumo, atsiskiria nuo amžinai užsalusių ledinių laukų.

Greenlandijos pakraščiais, nuo šiaurinių į pietus plaukia teip vadinamas jūrų upės. Tai yra po kelis šimtus mylių placios vandens juostos, kur vanduo plaukia, kaip kad upėse. Šitie ledynai, papuolę tokiom upėn, plaukia kartu su vandeniu pietų linkui pakol saulė ir šiltas pietų oras jų visai neištarpa.

Daugiausiai tokių ledinių kalnų duoda augščiausias minėta Greenlandijos sala. Šita sala yra kelis kartus didesnė, negu visos Suv. Valstijų Rytinės valstijos ir kuone kiaučiai yra uždengta milžinais, nuo amžių senais lediniais kalnais. Nuo savo locno sunkumo, lyginai ir nuo saulės spindulių šie ledynai pradeda čiuožti žemyn — labai išlengvo, kartais po 50, kartais po 20 pėdų į dieną. Juo toliau, juo labiau slinkimas eina greitin, pakol su neįsakytu triukšmu ledų kalnai nenuvirsta į jursną.

Tokios ledų atskalos kartais buna didesnės, negu pavyzdin, visa Rhode Island valstija.

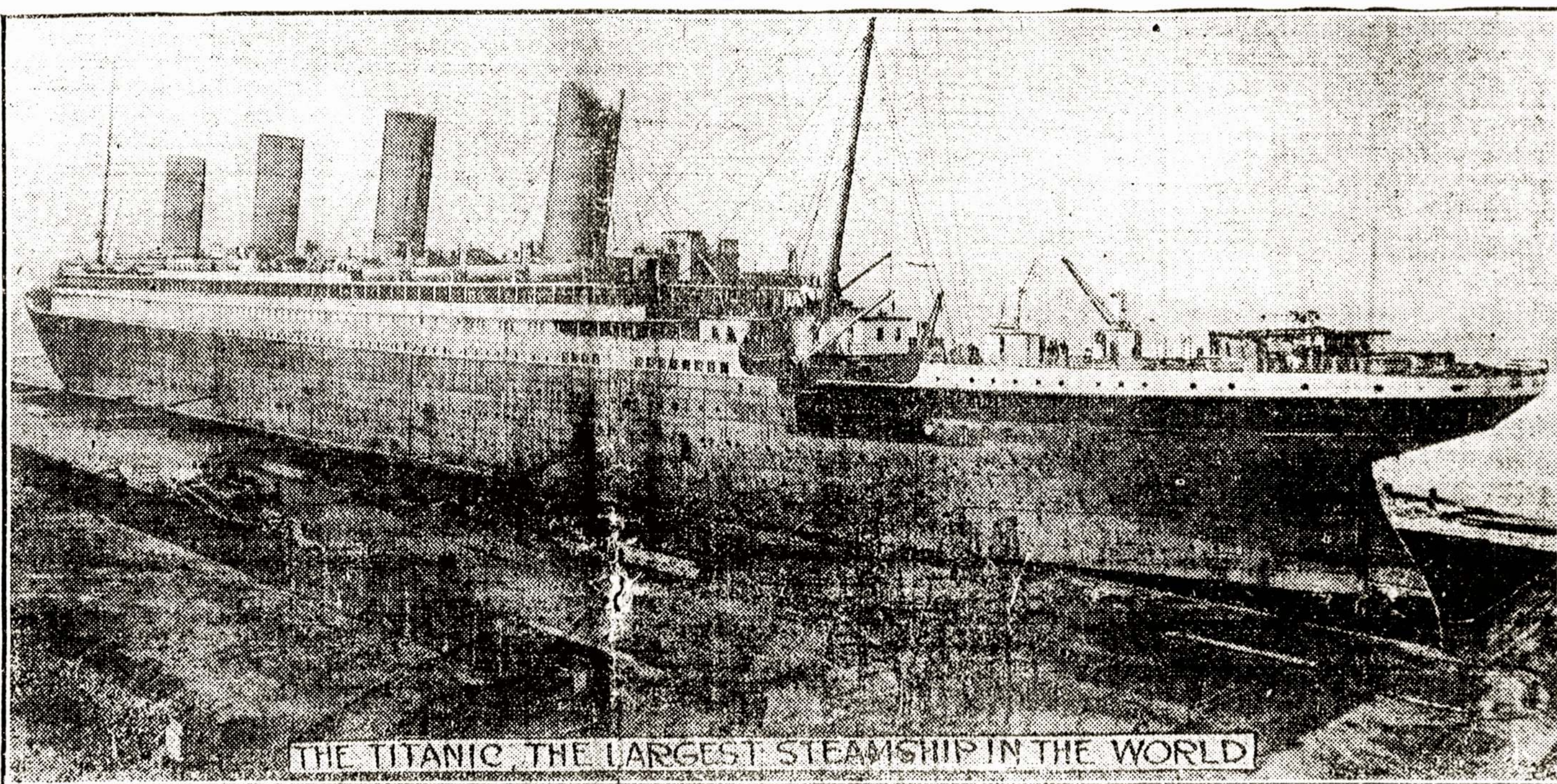
Kad geriausias galima būtų sau išsivaizduoti, kaip dideli buva ledynai, reik čia priminti, jog didžiausis Greenlandijoj ledynas — yra Humboldt'o ledynas. Jo frontas trunka iki 60 mylių ir išsikišęs iš vandens ant 300 pėdų stacia siena. Bandyta sumieruoti, kaip giliai jis sėdi vandenį ir pasirodė, jog šis milžinas ledynas įsileidęs net pusę mylios gilumo. Greenlandija turi daug panašių ledynų. Šie ledynai metas nuo mato siūnia savo atskalas Atlantiko vandenynui, kur vandens tekėjimo sugriebti, jie plaukia pietuosna, pakol nesutirpsta.

IS LIETUVOS.

LIETUVIŲ PADĖJIMAS VILNIAUS VYSKUP.

Lenkininkų darbai Nočioje. Turbut, niekur nėra taip persekiojama lietuvių kalba ir patys lietuviai, kaip Nočioje. Bažnyčioje neleidžia žodžio ištarti kunigui lietuviškai, kunigus persekioja. Kas nežino, kiek iškentė nuo jų mūsų buvusių klebonas kun. Barba. Pamazyg kibiras pakt ant jo galvos. Noroms ne-aoroms turėjo atsikvoti nuo vietos. Nudžingo lenkininkai. Gir-tis, su kun. Barba išvaizdusi ir Lietuva. Bet, matyti, negeriausias seksis ir naujam mūsų klebonui kun. Balčiūnui: jau ir jį lenkininkai pavaišino savo darbais. Vasario 26 dieną klebonas per sumą pasakė lenkiškai pamokslą, tur išdėstė klebono ir parapi-ionų parciagas. Po sumos už-giedojo lenkiškai "Aniolas Dievo". Pabaigus "Aniolas Dievo" giedoti, išėjo kunigas, norėdamas paskaityti evangeliją ir lietuviškai; bet nesėjo sąkyklon įlipti, tuoj pradėjo lenkininkai rėkti. Tai matydamas kunigas sąkyk-loje puolė ant kelių ir meldė, kol raišnininkai pabaigė giesmę. Bet pradėjus klebonui skaityti

LAIVAS PASKENDO!

THE TITANIC, THE LARGEST STEAMSHIP IN THE WORLD

1340 žmonių dingo jūrų gelmėse; 868 išgelbėta.

Didžiausias sviete laivas "Titanic", plaukdamas iš Anglijos Amerikon, viduryj vandenyno naktį iš nedėlios ant panedėlio pateko tarp ledinių kalnų, kurie plaukė atsisėlę iš šiaurės ledynų. Bevieliu telegrafu pradėjo šaukties pagalbos. Šauksmą pirmutinis išgirdo laivas "Virginian", ir visomis spēkomis pasukė plaukti į vietą, kur skendo nelaimingas laivas. "Virginian" buvo nuo tos vietos maždaug už 170 mylių. Vėliaus gavo žinias apie nelaimę kitį važiausiejių Atlantiku laivai: "Carpathia", "California", "Olympic", "Parsian", "Baltic", ir taipogi pasi-leido kiek išsėdėdami plaukti pagalbon. Iš laivo "Titanic" ži-nios čjo neaiškios, telegrafaš nevisos nežinomos. Tarp gautųjų telegrafu yra pavarde panelės Hays, Grand Trunk geležinkelio prezidento dukters.

Nelaimės vieton pirmutinis at-plaukė laivas "Carpathia". Bet jau "Titanic'o" nebebuvo. Pamatė tik mažus laivelius blaškomo ju-roj. Laiveliuose buvo beveik vienos moteris ir vaikai. Gautoji New Yorke telegrama iš "Olympic" pranešė: "Carpathia atplaukė Titanic'o vieton vos auštant. Atrado tik laivelius ir sudaužyto laivo gabalėlius. Titynė pas-kenkdo apie 2 val. 20 min. iš ry-to (panedėlyj, 15 balandžio). Apskaičiata, kad visuose laiveliuose buvo išviso 675 žmonės. Iš GELBETĖJŲ—BEVEIK VIE-NOS MOTERIS IR VAIKAI. Prazuvo tur-but apie 1,800 žmo-nių." Vėliaus žinia pataisyta, kad išgelbėtųjų apie 866 žmonės. Laivą "Titanic" važiauo žmo-nių:

Pirmoj klajos	318
Antraj klajos	300
Trečioj klajos	722
Laivo komandos	840

Išviso 2,170

Iš įžymesnių žmonių ant ne-laimingojo laivo buvo:

C. M. Hays, Grand Trunk geležinkelio prezidentas, su savo pačia ir dukterim.

A. Butt, prezidento Tafto pa-gelbininkas kareivijos dalykuose. W. T. Stead, žinomas angly rašytojas. J. P. Thayer, Pennsylvanijos geležinkelio vice-prezidentas. W. Roebing, Brooklyno tilto patiesčjas.

VIENA LIETUVAITĖ.

Antros klasos keliantojų są-raše randame vieną lietuvėšką pavardę: panelės H. JUODIS, (turbut nuskendo, dar nežinia). Ar buvo ir kiek buvo lietuvių trečioj klajoj, dar nežinoma. Iš-gelbėtųjų pavardės irgi dar visos nežinomos. Tarp gautųjų telegrafu yra pavarde panelės Hays, Grand Trunk geležinkelio prezidento dukters.

Tai didžiausia nelaimė jurose. Tokios didelės nelaimės, kaip dabar su "Titanic'u", dar niekad nebuvo atsitikę jurose. Didžiausios atsitikusios iki šiol nelaimės buvo sekančios: 1873 metais, lapkričio 23, White Star linijos laivas "Atlantic" sudužo ties Nova Scotia; paskendo 547 žmonės; — 1874 metais, gruodžio 26, sudėgė ir paskendo laivas "Cospatrik"; paskendo 470 žmonės; — 1878 metais, rugsėjo 3, Thames upėj susidaužė ir paskendo laivas "Princess Alice"; žuvo 700 žmonių; — 1890 metais, rugsėjo 19, paskendo ties Japonija turkų fregatas "Ertog-rul"; žuvo 540 žmonių; — 1891 metais, kovo 17, Anchor linijos laivas "Utopia" ties Gibraltaru susidaužė su laivu "Anson"; paskendo 574 žmonių; — 1898 metais, liepos 2, francūzų laivas "Bourgonne" susidaužė su laivu "Cromartyshire" ir paskendo; žuvo 571 žmonių; rugsėjo 12, "Mikasa" paskendė; žuvo 599

"Titanic'o" žuvusiųjų bus nemažiau 1,300.

"Titanic" — didžiausias laivas.

White Star linija turi didžiausius sviete laivus. Bet šios linijos naujai padarytas "Titanic" buvo už visus didesnis, gražesnis ir parankesnis. Galejo sutalpinti 2,500 keliantojų ir 800 jūrininkų. Ilgumo turėjo 882 pėdas ir 6 coli-us, taigi daugias kaip ketvirtą dalį versto; pločio skersai 94 pėdas; augščio nuo dugno iki ka-pitono tiltelio 105 pėdas, 7 colius; svarumo apėmė 60,000 tonų. "Titanic" buvo taip intaisytas, kad kuomazžiausia jį galėtų supti vil-nis ir kad kuomazžiausia pats virpėtų nuo dundantį masių. Tad važiuojant juo, beveik gal-ima buvo nesirgti jūrų liga. In-taisyta buvo visi patogumai, ka-lie tik šiandien galima ant laivo intaisyti. "Titanic'o" padarymas atsejo dešimtis milijonų dolarių. "Titanic" išplaukė iš Southamptono į New Yorką. Tai buvo pirmutinė ir paskutinė jo kelionė. 15 balandžio atsi-durė ant jūrų dugno.

"Titanic'o" kapitonas.

"Titanic'o" kapitonas E. J. Smith buvo jureiviu iš pat mažens. Jam niekad neatsitikė dar nelaimių jurose. Tik 1911 metais važiuodamas laivu "Olympic" susiduręs su Anglijos kreiseriu "Hawke", ir jo laive buvus pramušta skylė, taip kad reikėjo pataisyti. Dabar, išvažiuojant iš Southamptono su "Titanic'u", irgi tik ka neatsitikus nelaimė. "Titanic" tapo smarkiai sudrumstęs savo sparnais vandenį ir dugną, kad nutraukęs nuo inkaro laivą "New York". Laiku šis pastebėta, tai laivai nesusit-Bet tai buvo netikėtas iš-laukis. Už kelių dienų susilauk-ties.

Kad kapitonas E. J. "ikras jureivis, nepa-laijo, ir žuvęs

karu su juo. Tikros žinios dar negauta. — Kad pirmiausia moteris ir vaikai gėlbėta nuo paskendimo, tai irgi, matoma, yra sulig kapitonu paliepimo daryta.

Daug turto vežė.

"Titanic" vežė daugybę piniginių popierių ir daug vertingų registruotų laisų. Išviso paktos buvo 3,423 maišų. Ne vienas ke-liautojų daug turto vežė. Vienos amerikietės deimantai buvę \$600,000 vertės. Visa tai paskendo.

Lediniai laukai apie 70 mylių ilgio ir 25 mylias pločio.

Keli laivai, daplaukę šiomis dienomis Amerikos pakraščiu, pranešė, jog neįsakytai dideli lediniai laukai su lediniais kalnais ir sulankstytais sonais, lai-kurie laivai išėjo iš tos kovos su ledais sveiki, bet kitų atvyko Amerikon su pramuštais dug-lois ir sulankstytais sonais. Lai-vas "Armenian", tik ka pribuvęs Bostonan, praneša, jog jis pasi-kišęs ledyną, kuris galėjo but ma-žiausiai apie 70 mylių ilgio ir apie 20 mylių platumo.

Lediniai gabalai po kelias dešimtis milijonų tonų svarumo, susivertę viens ant kito daro milžinus kalnus po kelis šimtus pėdų pavirš vandens. Nelaimin-gas yra laivas, kuris laiku ne-užtėmyjęs, užsoka ant tokių kal-nų. Gi laiku užtėmyti labai sun-ku, nes šiose vietose, kur susi-daužė ir "Titanic'as", (žūr. žem-lapi) visados viešpatuoja labai di-delės, beveik nepermatomos, mig-lės. Laivas, eidamas piltais ga-rais, gali užtėmyt tokį kalną tik tada, kada jis yra jau čia pat jam "po nose", ir, negalėdamas laiku sustot, butinai turi įsi-kišti kalnan. Didžiausį laivą gali patikti nelaimė, ka liudyja ir šis su "Titanic'u" atsitikimas.

Iš kur tie lediniai kalnai? Kiekvieną vasarą Newfound-

evangeliją, riaušinkai pakėlė tokį baidę, bėgiodami po bažnyčią ir klegėdami, jokie rodės, kad bažnyčia griuvanti. Taip priėmė lenkininkai naują kleboną. Paskui, nuėję klebonijon, pareikalavo, kad kunigas pavyrėtų nuo tarnavimo mišioms ir suplikacijų giedojimo (zinoma, lenkiškai) lietuvių Stakutį. Klebonas apskelbė iš sakysios, kad darys parapijų sąrašą, kaip įsakytą vyskupijos valdytojo; bet lenkai sąrašo nenorė, nesupratus, jog lietuviškas bauginas, nes girdi, jį ir miestelį nebeatėisite.

Vasario 10 dieną trukdė net suplikacijos giedoti vien tik delfo, kad vietoj kunigo giedojimo lietuvis ir nežinia, kas būtų buvęs; gal būtų reikėję pusių suplikacijos uždaryti Švenčianus, jeigu sargybinis nebūtų sulaukęs trukdymadurių. Daugelį lenkų girdė, jau kalbant, kad jeigu bus lietuviškas gamokslas, lai nebūnie jokių pamokslų.

Bet kaip kada blogi lenkų darbai atgabendą lietuviams gerą. Stai ir pas mus vien lietuvių tautiškai smaudė, kiti ir giliai jau buvo įmėję, bet kaip suriko lenkininkai bažnyčioje, mūdus lietuvių, sąjūdus, sukrutus, činė mylėti ir branginti savo kalbą; girdi, ant niekam verto dalyko piktadariai nesikėsina. Dabar, ačiū Dievui, jau ir mūsų kampelis pradės šviestis. Stai nuo kovo 1 d. atsidarė Kaniavos valsčiuje pašto skyrius. Dažniau gauname laiškus, laiškus; o ir patiensų sąjūdas, siunčiant bus natūralus.

— Vilniaus —

IS VILNIAUS.

Sugauta du plėšiku, o vienas jų, policijos persekiojamas, nusisovė. Pasirodė, kad tai buvo persidėję kareiviai.

Kovo 1 dieną paleido iš kalėjimo sumitą dar per užgavėnės "Liet. Ukinko" ir "Liet. Žinių" leidėjų p. F. Bortkevičienę, P. Bortk. davusi parą, kad niekur neišvažiuosianti iš Vilniaus iki nepasibaigusianti byla.

B. Kvėdarnas kamendoris, kn. Stasys Putris, nutiestas Vilniaus teismo rūmų išvažiuojamosios sesijos Sialiuose vasario 28 d., už Jo Didybės įžeidimą — 3 mėnesiams kalėjimo vienuolynė. Kn. Putrį gynė Vilniaus advokatas Vrublevskis.

— Vilniaus —

Vidaus reikalų ministerija išsuntinėjo katalikų konsistorijoms naują sąrašą, kuriuo įsakoma: 1) Visokie Rymo skiriamieji paaugstinimai ir dovanos kunigams pirmą turį būti patvirtinti Rusų vyriausybės ir tik tuomet apdovanojoti gali jomis naudotis;

2) Bažnyčių antspaudų parašai turį būti rusų kalba; tiktai grynai kanoniniai dokumentai gali būti tvirtinami antspaudomis lotynų kalba;

3) Užsakų skelbimų patikrinimai turį būti apmokami gerbiniais mokesčiais.

— Vilniaus —

1910 m. miesto taryba nutarė paskirti 15 tukst. rublių žemes. amato mokyklos troboms statyti. Tą amatų mokyklą norima buvo įkurti prie chemikalų-techniškos mokyklos. Švietimo ministerija patvirtino dabar tą sumanymą su ta sąlyga, kad mokyklos troboms bus skiriama 28,500 rubl. ir mokyklos įtaisymui 5,872 rubl. ir mokslo apskrityje globėjui patarė susiprasti su miesto taryba ir atlikti visus formaliskumus dėl miesto skiriamųjų 15 tukst. rublių.

— Lietuvos žinios —

Čia žadama statyti paminklas žuvusiems 1812 m. prancuzams. "Sąltinis".

To komiteto, — kurs renka visokius Napoleono ir jo karų palikimus ir veikia Vilniuje, — pirmininkas generolas Biernackis, tyrinėdamas 1812 m. karą, priėjo prie tos pažiūros, kad pačiame Vilniuje esą 30 tukstančių prancuzų palaidota, o Vilniaus apiešlinkėje apie 300 tukstančių didžiosios prancuzų armijos kareivių. Todėl gen. Biernackis patarė Peterburgui gyvenančiam prancuzų konsuliui pastatyti čia palaidotiems Napoleono kareiviams paminklą.

Dabar esą tuo tikslu susitvėrę Paryžiuje komitetas, kurjame

dalyvauja karo ir vidurinių reikalų ministeriai, anų laikų karvedžio Neyo sunašus sunus, daug artistų-tapytojų ir daug kitų inteligentų. Tas komitetas nutaręs statyti savo be laiko žuvusiems tautiečiams paminklus Borodine, Smolenske ir Vilniuje ir kreipėsi dabar į gen. Biernackį, idant jis susiprastų su miesto valdyba dėl vietos, kurioje galima būtų tokių paminklų pastatyti.

Siomis dienomis miesto sutvarkymo komisija nutarė, jog miestas tam paminklui galėtų paskirti plečių Didžiosios gatvės skvere.

Kovo 8 d. miesto taryba ketinanti šitą klausimą išspręsti.

— Lietuvos žinios —

Mokyta daržininkas Pavlavičia gavo iš žemės ūkio skyriaus leidimą atidengti Vilniuje daržininkavimo ir bitininkavimo praktikos kursą, į kurįs, be lyties ir amžiaus skirtumo bus priimami mokiniai. Mokslo pradedama balandžio 2 d. Leoniskų (prie pat Vilniaus) dvarelis mokyklos sodne. Nuo lapkričio mėn. bus bitininkavimo ir daržininkavimo teorija išgudoma, bet tos paskaitos bus suruoštos pačiame mieste. Mokslo tuose kursuose bus taip vedamas, kad galima būtų kvotimus laikyti ir palidėjimus gauti. Mokestis už visą mokslą neš 20 rubl. Užsirašyti reikia pačiame Vilniuje Kranto, (Naberečna) gatvėje butas 22, gyvenimasis.

— Lietuvos žinios —

Siomis dienomis buvo areštuojami iš užsienio atgabenti gramofonų rituliai, kuriuose buvo Tolstojaus išpažintis, paties Tolstojaus balsu skaitoma. Drang su tuo vidurinių reikalų ministerija išsuntinėjo šitokią aplinkrašty: — "policija turi areštuoti tokius gramofonų ritulius, kuriuose yra cenzūros draudžiamieji pasakojimai ir dainos; taip pat ir politinių agitatorių prakalboms".

Leista konfiskuoti ir tokius ritulius, kurie dėl bent-kokių vietinių aplinkybių pasirodytų neigiami, nes gramofono kalbamais arba dainuojamais žodis gali daug stipriau veikti, nekaip raštuose skleidžiamas. Tokių draudžiamųjų ritulių savininkus įsakytą traukti tiesios.

— Lietuvos žinios —

Žemės banko akcionierių susirinkimas buvo kovo 5 d. Perkraus banko stovį, nutarta šiuos praslinkusius metus skaityti laibai laimingais. Paskolų viso labo suteikta užstatomais lapais ant 14,498,400 rublių, 4,332,800 rubl. daugiau nekaip pernai; paskolų trumpesniai laikai ir gyvais pinigais suteikta šiemet 720,281 rubl. 26 kap. daugiau nekaip 1910 m. Ir šiaip skolinkai šiemet geriau gražino skolas ir mokesčius, nekaip senesniais laikais. Šiemet tik vienas dvaras, apskaitas 5,835 rubl. ir 82 kap. skolos, neišsilažėjo jam priderančių nuosimčių pamokėti.

Gryno pelno bankas turėjęs šiemet 1,745,883 rubl. 12 kap. taip kad akcionieriams teko nuo 35 rubl. iki 39 rubl. dividendo.

Buvo dar išrodyta, kad mūsų šalies žemė nesanti per daug skola apskunkinta, nes Žemės, Dvarininkų ir Valstiečių bankai visi draug yra paskolę Kauno gub. tik 34,500,000 rubl. Vilniaus gub.—31,000,000 rubl. ir Gardino 27,500,000 rubl. Tad išpuola ant Kauno gub. kiekvienos žemės dešimtinės 49 rub. skolos; ant Vilniaus gub.—31 rub.; Gardino — 35 rub. Proporcionaliniai imant, Kauno gub. tik 49% ir visos privatinės nuosavybės yra praskolinta; Vilniaus gub. 65% ir Gardino gub. 65%. Suėgimus su Kuršu, mūsų šalies žemė nėra jau taip per daug skolon įsigrudusi, nes Kuršė 75 iki 94% visos privatinės nuosavybės praskolinta.

Tų tarybų akcionieriai leido Žemės banko valdybai: 1) lengvesnėmis sąlygomis skolinti pinigų miesto valdybos nariams, norintiems suruošti sau vasaros kolonijas pasisėjimui; 2) paskyrė dar 10,000 rublių plicini Makarovo gatvėje padidinti ir banko tarnautojams ten dar naujų namų pastatyti; 3) patvirtino buvusiems banko tarnautojų šeimynoms skiriamos pašalpai 10, 600 rubl. ir 4) dar 6,300 rubl. paskyrė filantropijos tikslams.

— Lietuvos žinios —

IS KRUONIŲ, Trakų pav.

Liudnos čia naujienos. Daugelis mūsų jaunimo posėnėvi mušasi, po teismus tūso, susipratusi visai nėra. Karčemos baip bičių pilnos jaunimo. Ankščiau teip nebuvo kaip šiemet. Ne turime kas mus pamokyti. Su laikraščiais geriau ir nesirūdyk, nes gausi da mulkio ar kitą kokį paniekinantį vardą. Labai ir labai liudna pas mus.

Dubickas.

— Lietuvos žinios —

IS JONIŠKIO, Vilniaus gub.

Balandžio 4 d. Vilniaus Teismo rūmai ketina nagrinėti garsiąją Joniškio bylą dėl riaušių bažnyčioje. Kaltinamas dvarininkas Leonas Zajončkovskis ir keli lenkai. Iš jų pusės stoka kaip liudininkas Vilniaus vyskupijos administratorius Michailkovičia. "Gazeta Codzienna", pasiūlydama tuo atsitikimu, rašanti: — kaž-kokie žmonės vadinęja dabar po Joniškio parapiją ir bauginą gyventojus, kad nedrįstų lenkų teisme užstoti... Nedrįsta drąga: "ta žinia reikalaujanti dar patvirtinimo..." Iš bažnyčios, matoma, kai kurių redaktorių raginimas, prie kurių dar ir į laikraščius parkeliamas...

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Daugelyje Kauno gubernijos vietų buvo didelė audra su griaušmais ir žaibais.

— Sąltinis —

Kovo mėn. pabaigoje iš Sialiaus, Rasein. pav., kaip girdėti, žadanti iškelianti maldininkų kompanija Jeruzalės miestą aplankyti Viespaties karstą.

— Vilniaus —

S. Z. T. Nė. 65 rašo girdėjęs, jog nuo 1912 m. sausio 1 d. visiems gubernijos valdybos ir gubernatorių raštinės valdininkams alga per pus sumažinta; je gauna dabar tik tiek, kiek gaudavo prieš 1910 m. Todėl tie valdininkai siūnčią dabar į vidurinių reikalų ministeriją daugybę paraišymų, reikalaujanti algos padidinimo.

— Lietuvos žinios —

Neseniai mūsų išeivių burs dvejais vežimais stengėsi Prūsų sieną pasiekti. Privaziavę Nemuną, ant kurio ledas dar laikėsi, činė juo važiuoti. Tarpe važiuojančių buvo dvi moteris, keliančios savo vyrų Amerikon skiriamos: Ota Venoslavienė su 4 vaikais ir Mikalina Zukaitienė su vienu vaiku. Nemunu visas bursas, kaip einantis slapta per sieną, važiuo nakčia. Ties Gelgaudiškių vežimas, kurio vaziavoto moteris žuvo. Rogės arkliai tuoj nuskeno, o kelianinkai persikorė per rogų kartis, kurios pasiliko įsimeigusios abiejais galais į ledą. Stipresnėji kelianinkai, tarpe jų ir abi moteris, tuoj karčių laikydamosios, šiaip-ne-taip išsikasė ant ledo ir išliko gyvos.

Tėčiau du Venoslavienės vaikai ir vienas Zukaitienės palindo po ledu. Be to pražuvo tokiu būdu dar vienas kelianinkas. Ką juto tos nelaimingosios motinos nesunku įsivaizduoti. Vos ne vos kiti kelianinkai sulaukė, kad pačios po ledą nelįstų žuvusių vaikų į jėskoti.

Dar vienas paveikslėlis prie slapto čimo per sieną!

IS PANEVŽIO.

Kovo 2 d. buvo čia atliktas visuotinis Panevėžio skyriaus Kauno ūkio draugijos narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 6 dvarininkų, sodiečių nei vie. Gvildinama buvo visoki su manymai, kurie tikty palaikymui ir pagėrinimui krupstančių dvarininkų ūkio. Nuo valdiškos veterinarinės, sakė tarp kitko, nesama ko laukti pagelbos, nes ką galį padaryti vienas vienas pavietui skiriamas veterinarinis. Nutarta todėl pasisamdyti sąvąj veterinarinį. Tam tikslui aplinkiniai dvarponiai turi sispiešti į vieną kuopą ir dėti ant savęs mokeskį kap. nuo gyvulių galvų sos kuopos gyvulių turį išnešti apie 600 900 rubl. ir

pavesta įstatyti dvarų sąrašą, kuriuose ūkis vedama pavizdin-gai iš kokio nors atžvilgio, o vasarą žadama kuopelėmis, susitarus po kelius žemvaldžius, apsilankyti tuose dvaruose ir prisivežti jų ūkininkavimui. Taip jau paskirta valdybai pri-ruošti įstatą apie savitarpinį apsidraudimą gyvulių ir parašo nuo ugnis. Kalbėta apie ūkiškas parodas Panevėžyje; šiemet parodos nebus, nes pasivylta pareikalauti iš valdžios tam tiks-lui pašalpos, o kadangi tokios parodos brangiai apseinačios dvarininkams ir jokio pelno jiems neduodančios, tai geistina esą jų čionai visai neberengti, užteks, girdi, taisyti Sialiuose. Nu-tarta dar įtaisyti šį rudenį arti Panevėžio pradinius pieninkavi-mo kursų ir tam reikalui jau gau-ta iš valdžios 350 rublių pašal-pos; kursai tęsis 3 savaites ir nuo lankančiųjų bus imama po 10 rubl. Beto mokiniai turės sa-vo valgi turėti. Pagalios kok-sai-tai lenkas iš Lovo gyresis esąs inžinierius ir mokąs gerai kasti griovius ir prūdus ir to-dėl siūlyti dvarponiams pasi-naudoti jo amatu. Mykolaitis.

— Lietuvos žinios —

Šių metų antrame "Atėities" No. randame žinių apie Panevėžio mokyklą. Esama čion iš-viso 20 mokyklų, kuriose mokosi 1057 mokiniai. Miesto mokyk-loje iš 135 mokinių esą 58 lie-tuviai; realinėje mokykloje iš 436 mokinių — lietuvių 111. Šiemet baigia 6 lietuvių. Mo-kytojų seminarijoje iš 120 mo-kinųjų esą 12 lietuvių. Šiemet baigia du: Saladzius ir Jankau-skas. Nesą, ar visai nesigirdi lietuvių moksleivių.

— Vilniaus —

Nuo vasario 6 iki 18 d. buvo ketinę tvirti Panevėžyje žemės ūkio kursai, kuriuos buvo Kau-no žemės tvarkomoji komisija suruošusi prirengimui agrono-mams padėjęji. Sumanymas bu-vo puikus, rašo "S. Z. T.", tik išpildymas pasirodė nekoks. Lek-toriai neįsirengę, nemokėjo nieko naujo savo klausytojams duoti; je klausytojai užsivylę ne-moromis klausėsi ir tokiu būdu kursai neišgyveno sau paskirto laiko, užsidarė jau vasario 16 d.

— Lietuvos žinios —

IS SĖDOS, Telšių pav.

Pis M. Untulį kovo 8 d. buvo krata pagal Vilaviškio žandarų palepimą. Paimta 100 suviršum laisvų, užrašai, sausiniai, rank-raščiai. Niekas nesuimtas; klau-sinėjo, kodėl kunigas Bielskis liepė melsti už socialistus ir pirmiečius, ir sakė žandarai buk kun. Bielskis prigulįs prie kokios tai demokratų partijos (gal krikščionių?).

— Lietuvos žinios —

IS KULIŲ, Telšių pav.

Neseniai čia žydo Lozario smuklėje trys girtuokliai užmūsė niekno nekaltą vaiką žmogų. Du užmūsėjų jau sumintu, tretysis dar tebesislapstas. Pasidžiaug-kaite, kuliečiai, girtuoklybės val-dių.

Nors šitas miestelis ir nedide-lis, tačiau užlaiko kelias svaigalų įstaigas, bet užtatai neturi mo-tyklos. Tiesa, kuliečiai kelis sy-kius buvo nutarę uždaryti ta-sias įstaigas, bet pavasarį 1911 m. lyg patyčioms, žydas Lo-zaris gavo leidimą iškurti smuk-lę, kurioje šit neseniai pasigė-rusiųjų apol užnuštas žmogus, Girdėjau, kad čia pat Kuliuose gyvenas "koks ten-nebejaunas žmogelis", kurs visoms keturioms stengiasi pafaičyti girtuoklybės įstaigas. Vyrams inkalbincijas, kaip jienis blōga būtų be degti-nės ir net žuomet vyrai nuta-rių uždaryti svaigalų įstaigas, jis savo žarų renkas parašus, kad jos pasiliktų. Jei tai tiesa, tai negražu stengties, kad dar lie-tuvisi moterų ir vaikų grandžio azaros.

J. Juodeikis.

— Sąltinis —

IS ILAKIŲ, Telšių pav.

Šis diėnomis Ilakiuose pasi-moteriškė N. S. to-šė. Budama neš-dienose savo li-patį namie. Ati sesuo pa-velionių.

— Sąltinis —

IS LEIPALINGIO, Suv. gub.

Siais metais ėjimas iš čionai žmonių į Ameriką ne tiktai ne-simazina, bet dar didyn eina. Per pustrėčio mėnesio apėjo t-

motiną ir kaitį gimusių kūdikį. Nelaimingos gimdancios šauki-mo niekas nenugirdo....

Visose kulturingose šalyse yra jau susitvėrusios moterų drau-gijos, globojancios moteris ne-čias ir pagimdžiusias. Musų in-teligentėms dar toli iki tokios kultūros. Joms tuotarpu "ma-dos" labiau galvoje nekaip žu-stančių varguose seserų likimas.

— Lietuvos žinios —

TELEFONAS UKMERGĖJE.

Tarp M. Končos Širvintų dvaro (Vilniaus pav.) ir Ukmergės miesto to dvarininko pinigais taisomas telefonas. Širvintai gi sujungti telefonu su Vilniumi.

— Vilniaus —

IS SUVAINIŲ, Ukmerg. pav.

Netoli nuo Kupiškio yra sodžius Suvainiai. To sodžiaus ūkininkai paaukavo dešimting žemės mokyklai pastatyti. Pėdavė prašymą Kauno mokyklų direk-toriui. Prašymas priimtas. Di-rektorius atsakė jiems, kad bus galima įsteigti mokyklą. Bet kaip pradėjo kalbėti apie mokyk-los įsteigimą Suvainiuose tai pa-liko didelį tarpe vyrišios suiri-mas. Vieni nori prisidėti, kiti nenori, bet galų gale visgi sutiko, ir mokykla bus įsteigta. Šie-met nespėjo pastatyti, tai pačnė numonim vieno ūkininko namų ir pradėjo jame vaikus mokyti.

P. Abraomas.

— Lietuvos žinios —

IS KUPIŠKIO, Ukmergės pav.

Čia yra dviklės mokykla. Yra dvi mokytojos ir du mokytojai. Vienas mokytojas J. P. rusas, mokina IV ir V skyrius, o lie-tuvius Vitkauskas, I ir II sk. Lietuviškos lekcijos budavo du sykiu per savaitę; iškarto dar šiaip turį lietuviškai mokindavo Vitkauskas, nors rusiškai kalbė-damas, bet dabar nežinia dėlko papykto ir nebeimkina lietuviš-ka. Kai esti dainavimas, tai Vit-kauskas vien rusiškai dainas ir teliepia dainuoti, o kai kitas mokinis, nežinodamas ar žodžių dainos, ar iš kitos kokios prie-žasties nedainuoja, tai tuoj stu-mia už durų, kad manydamas, kad nenori rusiškai dainuoti, Lie-tuviškų laikračių jis visai ne-skaito.

P. Kleckakys.

— Lietuvos žinios —

IS SIAULIŲ.

Pastaruoju laiku Lietuvių laik-raščiuose garsinama, kad Siau-liuose nuo 5 kovo prasidėjo pas-kaistos-kursai pienininkavimo ir gyvulių auginimo, rengiami ūkio draugijos lėšomis. Lektijos bus skaitymos tik lenkų kalba. Lek-toriai tam tyčia yra pakviesti iš Varšuvos. Už visą (5 dienų) kursą mokama 3 rb. Kapladantis.

— Lietuvos žinios —

IS ROKIŠKIO.

Apie Rokiškį yra daugybė miš-kių, kurie prigulį grafiui J. Prze-zdzieckui. Bet šitas dvarponis neparduoda valstiečiams nei mal-kių, nei šiaip medžių, o mišką pa-ruoda ir gabena svetur. Rokiš-kiečiai tiesiog nebežino ką čia ir daryti: girtos didžiausios, o kuro — nei pagalio negalima gau-ti už pinigų.... Sueiga vienba-lsia nutarė tame reikale kreiptis į gubernatorių ir į žemės tvark-koją komisiją.

"Vybornas".

— Lietuvos žinios —

IS VEIVERIŲ, Marijamp. pav.

Veiverių jaunimas susispie-tė apie "Žiburį", o senieji apie "Tau-pomai-skočinamąją kasą", kuri įsteigta pereinantis metais su pa-galva vietinio klebono kun. A. Skaržynski ir seminarijos prefek-to kun. P. Andziulio. Šiais me-tais kasai klojas puikiai, nes jos apyvarta siekia 40 tukstančių rublių. Kasa paaukojo 300 rublų liaudies mišų statymui.

Taipogi, ačiū triusių varg. A. Mikutavičiaus, Veiveriai susi-laukė choro, kuris puikiai pa-gieda.

A. Medis.

— Sąltinis —

POPIEŽIUS PIUS X.
Laikraščiai pranešė klaidingą žinią apie jo mirtį.
Jis gyvas ir sveikas.

vy šalį apie penkios dešimtys žmonių, o dar daugybė rengiasi bėgti už jurių marių aukso pie-škoti. Per paskutinę dešimtį me-ty į Ameriką iškelioja iš Leipal-ingio parapijos tukstantis pen-ki šimtai suviršum žmonių, iš ty apie penki šimtai suviršum mote-riškų. Tuotarpu sugrįžo į tėvy-nę ne daugiau kaip du šimtai žmonių, iš kurių tiktai apie de-šimtis parsinešė maž-daug po tuk-stantį rublių, kiti arba nieko ne-parsinešė arba nedaugiau kaip po tris, penkis šimtus rublių. Kaip visur, taip ir Leipalingio parapi-joje pasirodo, kad mūsų žmo-nės kur-kas daugiau pinigų iš savo krašto išsineša, negu parsineša namon. Kurie gauna iš Amerikos laivakortę (šipkartę), pasiima su savim, važiuodami Amerikon, nuo 75 iki 100 rubl., o kurie laivakortę negauna, tie vežasi 180 rubl. ir daugiau.

Apskritai kalbant, ant vieno žmogaus, einančio į Ameriką, iš-puola mažiaušiai 100 rubl. Todėl pusantro tukstančio žmonių, iš-ėjusių per paskutinę dešimtį me-ty į Ameriką, išsinešė mažiaušiai šimta penkis dešimtis tukstan-čių rublių.

Tiesa, Leipalingio pačioje yra sudėty pinigų apie keturias de-šimtis tukstančių, o valščiaus ka-soje apie trisdešimt šėti tukstan-čiai, bet šie pinigai daugiausia čia, Lietuvoje, surinkti, o ne pa-rsinešti iš Amerikos. Bet jeigu tie septynios dešimtys šėti tuk-stančiai ir būtų parsinešti iš Amerikos, tai vis dar, toli gražu, iki šimtui penkioms dešimties tukstančių, išsineštų iš tėvynės. Tokiu būdu išeity, kad iš Leipal-ingio parapijos žmonės išsineš per dešimtį metų septynias de-šimtis keturis tukstančius rublį arba kas metai po septynis tukstančius rublių suviršum. Kiekvienam yra aišku, kad grįz-dami iš Amerikos, leipalingiečiai ne trečdalis per metus tos su-mos neparsineša.

Bet apie tai mūsų žmonės ne-moka ir nenori pagalvoti. Ta-rytum kokios ligos apimti, nie-žiurdėdami jokių perspėjimų, bėg-te bėga laimės svetur įjėskoti. Tokio beprotiško bėgimo į Ameriką priežastis, be abejo, yra žmonių tamsumas. Žemė Lei-palingio parapijoje menkesnė kaip apėi Marijampolę, bet jau ne tokia menka, kad ant jos negalima būtų išgyventi. Žino-ma, kol neišsikirstys į vienasė-dijas, — o dar Leipalingio para-pijoje ne vienas sodžius neišsi-ksirstęs, — tai apie žemės pagė-rinimą negali būti nė šnekos. Bet jau ir čia pradeda žmonės švie-stis. Šiais metais į Leipalingio parapiją pareina 45 egz. "Sali-nio", 23 egz. "Spindulio", 9 egz. "Austros", 6 egz. "Vienybės", 3 egz. "Lietuvos ūkininko", 3 egz. "Vilties", 2 egz. "Lietuvaitės" ir 37 žmonės įsirašę į Sv. Kazimie-ro draugiją. Kad laikračių skai-tymas savo padaro, parodo šie dalykai:

1) Šiemet į "Žiburio" draugiją ligšiol yra užsirašusių apie ke-turi šimtai žmonių, kurie noriai žvejoti bepasportinius išeivius ir,

lanko visus draugijos susirinki-mus.

2) Žydai taip žmonėms ingri-so, kad prieš Kalėdas nuspresta "Žiburio" susirinkime įsteigti Leipalingyje Marijampolės "Zag-rės" skyrių.

3) Leipalingiečiai steigia Kau-niškės "Ilaivybės" skyrių, prie kurio yra prisirašusių trumpu laiku apie penki šimtai žmonių.

4) Keturi sodžiai (Varnėnai, Šankonys, Vilkininkai ir Leipal-ingis) nusprendė ateinančią ru-denį išsikirstyti į vienasėdijas.

5) Kas kartas daugiau atsiranda žmonių parapijoje, kurie ima rūpintis ne tiktai savo, bet ir visuomenės reikalais.

Kun. J. Laukaitis.

— Sąltinis —

IS VIŠAKIO-RUDOS, Mar. p.

Neseniai "Žiburio" skyriaus su-sirinkimas Rudoje, kun. F. Mar-tišiaus vedamas, nutarė nepri-imti į špitolę ir nedalyti žmo-nėms gaunamų iš pačtos laikra-čių: "Rygos Naujienų", "Liet. ūkininko" ir "Liet. Žin.", bet pačtos vėrininkas, žmonėms pasiskundus, pagrąsino neišduoti ant bilietų nei "Sąltinio", nei ki-tos korespondencijos už tokių ku-nigo sauvale. Žiūrėsim kas iš to bus.

Is.

— Lietuvos žinios —

ISEIVIŲ VARGAI IR NE-JAIMES.

Is Eitkunų, Prūsų Lietuvoje teip raso:

Artinantis pavasariui Eitku-nuose visuomet pastebi nema-žą žmonių būrelį, daug praščiu apsidėjęsių už vietinius prus-sus. Jie slankioja po miestelį. Tai mūsų išeiviai atkeliausieji pas daktarą Jokubėną akių gy-dytį. Laimingi tie, kurie turi užsieninius pasportus, bet kiek vargo turi patirti slapta atkelfa-vusieji! Nors ir anapus sienos, bet vis da bijosi, kad kartais ne-pakliūtų rusų policijon. Ir ty ta baime, tuo beteisui padėjimu pasinaudoja įvairi vietiniai suk-čiai žmonės abejotinos doros. Daugelis iš išeivių, pakliuvus to-kių išnaudotojų nagusna, palie-ka visus savo pinigus, brangen-ybes, laivakortę ir da taip įsi-skolina, kad turi pas ją atidirti. Bet už vis blogiausia tai merge-lėms. Čia ne viena jų palydi sa-vo rutų vainikėlį....

T

suradus, tokius varu varo apsigyventi ligi akių ne išsigydydys, pas R. Kartais net pas duris gydytojo Jukubėno atsisoja R. sunus su policistu ir kontroliuoja. Sugriebus be pasporto ar be užsienieš kortelės ("paso"), tuojau varo pas savo tėvą. Čia tai jau ir prasideda, anot išeivių pasakos "pekla gyva". Išeiviai miestam suvisu neleidžiam. Valgis, guolis kuo blogiausias ir kuo brangiausias.

Valgyti būtina turi savo ne-labojo R. valgi, atsisakiusius gi baugina, jog išduosią Rusijos valdžiai, ir tie nabagai įbauginti valgo ir moka nors ir dvigubus pinigų. Vaistus ir šiaip jau įvairius pirkinius pats R. parneša iš miesto. Jis žinoma ir savo kaina padeda. Kartais net ir savo laukus varo apdirbti, nežinrint to, jog gydat akis negalima dirbti, nes reikia sergėtis nuo dulkių. Na, o jau apie mergelių padėjimą nėra ką kalbėti.

Išeiviai! Sergėkitės įvairių ap-gavikų, kurių kaip vieno, taip ir kitų sienos pusėj, knibždite knibžda!

Jonas.

— Lietuvos Ūkininkas —

PERMAŽA LIETUVIŲ.

Žinoma yra, kad mūsų vyresnybių įstaigos valdininkai beveik perdev svertintaučiai. Ar nueisi į gubernijos, ar į pavietų valdybas, ar į teismus, ar į paktas, ar prie geleželių, ar pagalios į gminas ir į valsčius (į jų kancelerijas) — visur pirmiausia rasi ne lietuvį, bet svėtimtautį. Nekalbū čionai apie rusus, kurie turi savo ypatingas privilegijas, bet grynai lietuviškos vietos, kur, rodos, galimos vietos turėtų but lietuvių užimtos, išstikrųj randame ne lietuvių, bet svėtimtautius. Stai painikme gmino teismus Suvalkų gub. Prie antrosios apeliokės teisėj suvažiavimo Suvalkų gub. priglūsi šie 3 grynai lietuviški pavietai — Marjampolės, Vilkaviškio ir Namišės. Čionai yra teisėj suvažiavimas, 3 taikos teisėj (miestuose), 13 gminų teismų. Prie tų įstaigų sulig "Pam. Knizka Varš. Sud. Okr." 1912 m. bėsama 49 tarnautojų, iš kurių 8 pravoslavai, 23 lenkai, 16 lietuvių ir 2 žydai. — Išėina, kad lietuvių iki šiol vis dar nepajęgia pasinaudoti tuomi, kas jiems staciū priklauso. Juk net ir gminų kancelerijose iki šiol svėtimni žmonės sėdi. Ka besikrausčius svėtur, ar nevertėtų musikiškos ar tinesnėmis vietomis pasirūpinus?

— Lietuvos Ūkininkas —

LIETUVIŲ BANKO STOVIS.

Kovo 1 d. Lietuvių banko stovis Kaune buvo šoks. Draugijos narių su įsteigėjais 144. Vasario mėnesį į narius priimta 11 asmenų. Apyvartos kapitalas 16,275 rb. Įnašų priimta 22,659 rubl. 23 kap., iš viso yra 86,211 rubl. 12 k. Iškolkata pinigų vekseliais 50,010 rubl. 70 kap., užstatant žemę 5,500 rubl., užstatant procentines popieras 309 rubl., iš viso paskolų — 65,010 rubl. 70 kap. Išlaidų 1,312 rubl. 59 kap., pelno 2,720 rubl. 41 kap. Balansas 110,162 rubl. 18 kap. Užtikrinančių banko operacijų abligų yra ant 138,400 rubl. Kovo 3 d. Banko Tarybą nutarė ukiu masinę ir įtaisų pirkimui išduoti paskolų lig 75% tų įtaisų ir masinių vertės ant 7% į metus.

— Lietuvos Ūkininkas —

IS AMERIKOS.

PRIPAŽINTA MOTERIMS LYGIOS TIESOS.

Phoenix, Arizona. Žemesnysis legisliatūros rumas priėmė sumanymą pripažinti moterims lygias su vyrais politiskas tiesas. Iš 21 balsavusio legisliatūros nario tik 8 buvo priešingį moterims. Senate teipjau didesnė senatorių dalis prilanki moterims.

ISTRAUKUS DU DANTIS, ATGAVO REGĖJIMĄ.

Sandusky, Ohio. Apjakes su visu cionykštis gyventojas Edward Kennedy, nukako pas dentistą Nichelsoną ištraukti du skaudamū dantiū. Doktoras ištraukė vieną dantį, bet traukiant antrą Kennedy netikėtai atgavo regėjimą.

LEIDO ŠIBERIJOŠ PABEGELIUS.

Washington, D. C. Ateivių užveida leido Amerikoje pasilikti pabėgusiems iš Šiberijos politikiems prasižengėjams — 24 metų Feitelui Kaganui, aptiekininkui ir 30 metų kaimiečiui Vasilui Lichačevui. Juodu iš katorgos pabėgo į Chinus, o iš Čingų Japonijon. Atkakus Amerikon, Tacomoj abudu sulaikė, bet centrališkoji valdžia leido abiem Amerikoje pasilikti.

MUS MAŽESNIUS POPIERIUS PINIGUS.

Washington, D. C. Suviennytų Valstijų izdo ministeris sumanė sumažinti formatą popierinių pinigų: vietoj 7:23 colių ilgio ir 3:04 colių pločio jis sumano spaudinti 6 colių ilgio ir 2 1/2 colių pločio. Per tokį pinigų formato sumažinimą bus kas metai užėdyta 600000 dol.

MOTERŲ KONVENCIJA.

Madison, Wis. Atsibūva čia moterų konvencija, kurion atkako daugiausia mokyklų mokytojų. Susirinkusių tikslas — parodyti svietui, jog moteris gali but ne tik vėrėja, vaikų gimdytoja, penėtoja ir mokytoja, bet ji gali konkuruoti su vyrais ir kitose sako: išradimų dirvoj, politikoj, moksloose ir t.t.

DIDELIS PELNAS.

Aeron, O. Direktorai Good-year Rubber Co. pagarsino, jog šiemet akcijų savininkams išmokės dividendoms 100% nuo įde-to kapitalo ir dar atliks padidinimui pamatinio kapitalo nuo 6 milijonų doliarų iki 15 milijonų. Akcionieriai turi daug pelno, bet tą pelną kompanijai suteikia reikalaujanti guminių išdirbimų žmonės, kurie turi už išdirbimus brangiai mokėti.

VAIKŲ APSAUGOJIMO TIESOS.

Washington, D. C. Kongreso atstovas Cox iš Ohio valstijos padavė kongresui vaikų apsaugojimo teisių sumanyma. Naujosios teisės pirmiausia bus įvestos Columbia distrikte. Jos uždraudžia vaikams iki 14 metų dirbti dirbtuvėse; vaikų neturintčius dar 16 metų negalima leisti prie masinių dirbtuvėse. Darbdaviai negali darban priimti vaikų nemokančių angliskai rašyti ir skaityti. Teisės draudžia vaikams iki 20 metų priimti dirbtuvėse alkoholinių gėralų, o iki 21 metų jie negali dirbtuvėse dirbti po 10 val. vakare; dirbti jie gali tik sesias dienas savaitėj, po 8 val. kasdieną. Priimti darban vaikus galima mažiausiai penkis metus lankiusis viešas mokyklas. Vaikams neturintiems 12 metų uždrausta laikraščius pardavinėti; vaikai neturinti 14 metų negalės užsimti čeverkyk valymu. Vaikai neturinti 16 metų, norinti darba rasti, turi išmelti leidimą mokyklų superintendentu. Mokyklų superintendentai paskirs inspektorius prižiūrėti, ar naujos teisės yra pildomos. Darbdaviai, peržengiantie tas naujas teises turės pirmą kartą mokėti pabaudą 5—50 dol., pasiantrinus — reiks mokėti 200 dol. arba dviem mėnesiam eiti kalėjimą, o vaikai bus atiduoti nemecijų teismams.

PASIMIRĖ GENEROLAS GRANT.

New York. Čia pasimirė generolas Frederic Dent Grant, sunus buvusio Amerikos prezidento Grant. Kuną jo pergabeno į West Point.

PASIMIRĖ UŽDĖTOJA AMERIKOS RAUDONOJO KRYŽIAUS DRAUGOVĖS.

Glen Rho, Mo. Pasimirė čia viena iš žymiausių amerikonių, mergina Clara Barton. Išgyveno ji 90 metų. Ilgą laiką buvo Raudonojo Kryžiaus draugijos prezidentė. Gimė ji mieste Oxford, ten bus ir jos kunas palaidotas.

MOTERŲ PRIEŠAS.

Trenton, N. J. Teisėjas, augščiausiojo teismo Kalisch išsireiškė, buk New Jersey valstijos

konstitucija neleidžia moterims balsavimo tiesų. Bet jeigu ji neleidžia, tai galima ja teip peršyti, kad leistų moterims balsuoti. Juk šiandien jau ir moteris yra žmogus, nevien pataitė, tai joms ir žmoniškos tiesos priguli.

NENORI TURTINGOS AMERIKONĖS.

New York. Garlaiviū "Secula Italiana" keliavo Amerikon apsi-vesti su turtinga amerikone italas aristokratas, grafas Barsotto. Kelionėj jis patiko ibuk giesmininkę, kuri keliavo pas tėvą pardavinėtoją bananų New Yorko gatvėse ir įsimylėjo. Atkakęs New Yorkan, atlankė giesmininkės tėvą ir paprašė rankos jo dukters. Tėvas ir mergina sutiko; todėl vestuvės greitai atsibus. Amerikonėi jis žada dykai savo grafo titulą atiduoti, jeigu ji nori, nes titulo jam nereikia, bet vesti jos nenori.

ISSKERDĖ VISĄ ŠEIMYKĄ.

Sap Antonio, Tex. Čia likosi išskersta visa vieno negro šeima susidedanti iš vyro, pačios devejato vaikų ir pačios brolio. Kunė kiekvieno rado įmeigtą peilį. Policija mano, jog juos išskerdė pasekėjai beprotiškos tikėjimiskos sekto, kuriems rodosi, jog tik paskersti gali dangun patekti.

SMARKUS LENKAS.

Wheeling, W. Va. Suerzintas pačios, kad gyventi ji nenorėjo persikelti į Morganstown, lenkas Antanas Madura išsiginė ja ant gatvės ir pavijęs, subūdė su peiliu. Kada ji puolė ant gatvės, Madura, manydamas, kad ji negyva, su tuom pačiu peiliu perpjovė sau gerklę ir ant vietos numirė. Subadyta moterį nugabeno ligonbutin, bet daktarai neturi vilties ją išgydyti.

MAIŠTAI STUDENTŲ VALPARAISO UNIVERSITETO.

3000 studentų Valparaiso universiteto sukėlė riaušes. Studentai daužė langus, saudė gatvės ir naikino viską, kas jiems pasipynė: išdaudžė langus universiteto trioboj. Riaušes tas pagimdė pereitį sačaitę suareštavimas 11 studentų už mėtymą boles ant gatvių. Paskui studentai nuėjo į teatrą Opera House ir iš sėdynių išvaikė publiką.

MIESTAS BE POLICIJOS.

Bear Creek, Ill. Šitas miestas neturi policijos valdininko, neturi nei vieno policisto ir be tų tvarkos dabotojų apsieina. Nei viena partija rinkimuose napa-statė kandidatus policijos valdininkams, nes jie čia nereikalingi, o nereikalingų valdininkų algoms nereikia pinigų skirti.

GAISRAI.

Providence, N. J. Sudėgė čia krautuvės L. Dimond Son & Co. Nuostoliai ugnies padaryti skaitoma ant 250000 dol.

MISLIS.

Išsirimai mįslų iš pereito numerio:

1. Lova.

2. Zvakė.

3. Snarglys.

Gera! atminė Andrius Garbutas. Kiti visai, ar iš dalies, klaidingai.

Atninkit, kas tai yra:

4. Visi joja, nieks nepašeria.

5. Serafinas skersas, jis į tanciu greitas, jis nemoka šokti, tik tai makiokoti.

6. Miške gimes, miške augęs, išėina ant lauko, kepures trauko.

7. Gale lauko — bačka truko.

8. Eina per ugnį nedega, eina per vandenį neskeista, eina per šiaudus nešabžda.

Jeigu patįs neatmintsit, žiūrėkit kitam "Lietuvos" numerį. Ten rasite atsakymus ir daugiau mįslių.

MAINIERIU ATSTOVAI.

John P. White, prezidentas; Thomas Kennedy iš Hazleton, prezidentas 7 Distrikto; John Fahy iš Shamokin, prezidentas 1 Distrikto ir J. F. Dempsey iš Scrantono, prezidentas 3 Distrikto.

IS DARBO LAUKO.

APIE ANGLIAKASIŲ STREIKĄ.

Atstovai angliakasų ir mainų savininkų, susirinkusieje Philadelphijoje 10 d. balandžio, iki šiam laikui dar negalėjo priėti prie jokios sutarties. Angliakasai, kaip pirmiaus minėjome, stipriai laikosi ir reikalauja išpildymo visų reikalavimų, tarp kurių svarbiausi yra šie: padidinimas mokesčių ant 20%; 8 valandų darbo diena ir pripažinimas unijos. Susirinkusie atstovai išsiskyrė iš savo tarpo subkomisija, kuriai pavedė apsvastyti kiekvieną angliakasų reikalavimą atskirai ir tada pranešti abėlaui susirinkimui.

Subkomisija iki šiam laikui neužbaigė savo darbo ir neisidavė jokios žinios apie tai, kaip jai jos darbas eina. Viskas, ką ji pranešė reporteriams, tai tas, jog sutartuvės eina pirmyn. Šiandien niekas neabejoja, jog abiejų pusų atstovai susitakys. Angliakasai, menama, gaus mažiausiai 10% padidinimą algų ir mainos pripažinimą unijas, — tokioj, ar kitokioj formoj, — nors prieš tai mainų atstovai labai iki šiam laikui spardosi.

Daugelis prisirašo prie unijos.

Iš Wilkes-Barre pranešama, jog 11 balandžio mainieriai atsiėmė paskutinę algą ir čia pat daugumas prisirašė prie unijos. Pranešama, jog viena diena šiose apeliokėse prisirašė keletas tukstancių naujų narių.

Ramiai užsilaikoma.

Streiku apimtos vietos iki šiol viskas eina gana ramiai. Didelių betvarkių nėra, nors ir pasitaiko vietomis mažesni sušimimai. Telegramas iš Scrantono praneša, jog 12 d. balandžio ten buvusi diktoka svėtimtaucių demonstracija gatvėmis, kuri paliepus policijai išsiskyrė.

Komisijos posėdžiai persikėlė New Yorkan.

Susirinkimas mainierių ir mainų savininkų atstovų, kurie bando susitaikinti Philadelphijoje, persikėlė į New Yorką. Tikimasi, jog šią savaitę susitakys gražiuoju. To norėtų mainieriai ir mainų savininkai, nes, pagal apskaitliavimus, kiekviena streiko diena duoda mainieriams, mainams ir gelžkeliams vieną milijoną dolierių nuostolio.

PATVIRTINO KONTRAKTĄ.

Minkštų anglių mainieriai referendumu patvirtino naują kontraktą 2 metams, kurį apdirbo Clevelando konvencija. Pennsylvanijos ir Illinois valstijose balsuota už priėmimą kontrakto beveik vienbalsiai. Nuo 1 gegužės, galima tikėtis, jog visi angliakasai bus atgal sugrįžę darban.

West Warren, Mass. Pasi- baigė streikai darbininkų medvilnės dirbtuvėse Thorndike Co. Pakelta darbininkams algos nuo 7 iki 15%. Streikavo 900 darbininkų.

Philadelphia, Pa. Kietųjų anglių kasyklų darbininkai pra-

Mexike, 1000 revoliucionierių, vedamų generolo Zapata atėmė nuo prezidento kariumenės miestą Jojutla.

Egipte, upėj Nilių susimūšė garlaivys vežantis pasivažinėtojus su kitu garlaiviū ir paskendo. Prigėrė prie to 300 pasivažinėtojų.

Iš kalėjimo mieste Podgoricoj, pasikase po triobos pamatais, pabėgo buvė Montenegro karaliaus ministeriai, teismo 15 metų kalėjimą pasiūsti už sukalbį prieš karaliū. Oia jie iš savo kambario kasė to mėnesių, o sargai to nematė. Pabėgo jie į Turkijos pusę.

Peterburgo universiteto profesorai atsisaukė į ministerį Kasso nurodydami jam, jog jo cirkuliaras apribėjaujantis docentų tiesas yra priešingos Rusijos teisėms.

Pasitraukė nuo vietos Rumunijos karo ir viešų darbų ministeris ir ministerių pirmininkas Carp. Ministerių pirmininko pareigas pildyti apsiėmė užsieninių ministeris Teodor Rosette.

Morokke francuziškoji kariumenė prie Debden turėjo mūšį su 2500 maurų, kuriuos išvaikė. Mūšyje užmušta 20 francuzų, o 63 sužeista.

Vidurinėj Amerikoje, republikoje Panama, išsiveržė vulkanas Chirigui Peak. Žemės drebėjimai išgriovė diktai miestelių ir kaimų. Skaitlių užmuštų žmonių skaito tukstanciais. Vulkanas tas buvo užgesęs, dabar gi išsiveržė visai netikėtai.

Laivyno ministerija Rusijoje paėmė savo užveždon Finlandijos ločmanus, pervedančius laivus pavojingose vietose Finlandijos vandenyse. Jie nepanorėjo pasiduoti priežiūrai rusiskos laivyno ministerijos ir 150 ločmanų atsisakė pareigas pildyti, kitus pati valdžia nuo vietų pašalino. Kadangi rusai Finlandijos vandenų nepazįsta, tai dabar nėra kam laivus išvesti iš pavojingų vietų Finlandijos vandenyse.

Mexiko revoliucionierių vadovas generolas Orozco atsisakė pripažinti Amerikos konsuliū mieste Chihuahua Marion Letcherj todėl, kad Suviennytų Valstijų valdžia nepripažįsta Mexiko revoliucionierių už karą vedančią pusę.

Bremos Lloyd'o garlaivių kompanija dirbdina naują laivą 54000 tonų. Laivas tas bus 8000 tonų didesnis už didžiausius dabar esančius laivus "Olympic" ir "Titanic". Tas milžiniškas laivas plaukines tarp Bremos ir New Yorko.

Airiai protestonai, arba teip vadinami Oranzistai atsisaukė į Airijos gyventojus patardami nepripažinti Airijos parlamento, kuriame, žinoma, bus didesnė dalis pasekmes kelių ministerio pada-atstovų katalikų, o jie, kaip ma-

no protestonai, nupuldytų krašto gerovę ir pramoniją, kuri dėl visokių apribėjavių ir dabar stovi gana žemai. Žinomų atstovų rumas priėmė sumanymą Airijos savivaldos.

Didėsės Europos viešpatystės atsisaukė į Turkijos valdžią su patarimu susitaikyti su Italija, taigi atiduoti Italijai Tripolį.

Garsus lenkas pianistas Paderewski, iškeliavęs į pietinę Afriką, ten su koncertais pinigų nesurinko. Mat Afrikoj didelių miestų nėra, o gyventojai dar muzikos nesupranta. Bet 50 metų atgal muzikos nesuprato ir Šiaurinės Amerikos gyventojai ir čia Europos muzikai pinigų rimai nekeliauvo.

Rusiškoji valdžia neleidžia antro blaivininkų kongreso Rusijoje. Tame niko įstabaus nėra, nes iš alkoholinių gėralų Rusijos izdas turi didžiausius įplaukimus, todėl negali ginti sumažėjimo girtuokliavimo.

Besilankantis Anglijoj amerikonas raštininkas, autorius "Raisto", Terpton Sinclair, susirinkime uptonitiskos literatū draugijos Londone laikė kalbą, kurioj labai išpeikė valdžią ir abėlaui prietikus Suviennytose Valstijose. Sinclair sako, jog trustai Amerikoje viską apvaldė, todėl gyventojai nuo verguvs pasilinosuoti neturi kito išėjimo, kaip kelti revoliuciją.

Lenkijoje, gyventojai kaimo Obryte nutarė nesamdyti žydams gyvenimui. Už sulaužymą nutarimo paskirta bausmė po 50 rubl. Teip daro ir žydai žydiskuose Lenkijos miesteliuose. Antai Kudirka, atkakęs į Sakius, negalėjo gyvenimo gauti, nes žydai buvo parsitraukę žydą daktarą, o ne žydų tinkamų namų Sakiose beveik nėra.

Terp Amerikos ir Vokietijos užgimė vadaid už \$3.45. Mat laike naminio karo Amerikoje jos kariumenėj tarnavo vokietis J. A. Beck, kuris numirė beprotiū namuose ir paliko \$101.50. Amerikos valdžia kreipėsi į Vokietijos valdžią apie tuos palaikus pranešdama ir prašydama sujėskoti Vokietijoj palaikėjus. Bet, kad palaikėjų nerado, pinigų pasėmė Amerikos valdžia. Vokietija vienok pareikalavo sugrąžinti \$3.45 už apgarsinimus, o Amerikos valdžia be kongreso leidimo pinigų sugrąžinti negali. Bet dėl tų \$3.45, turbūt, Vokietija su Amerika karo neves.

Dėl atstatinėjimo pulkais lenkų valdininkų nuo tarnystos ant valdžios ir savo rankas paimto Varšavos-Vindobonos geležinkelio linijos, Varšavos generalgubernatorius Skallon atsisaukė į ministerių tarybą Peterburge su protestu prieš vaikymą be jo priatarimo valdininkų. Skallon sako, jog jis negali imti atsakymo už pasekmes kelių ministerio pada-atstovų katalikų, o jie, kaip ma-

Argentinoj.

Nors jokia kita šalis visame pasaulyje neturi tokio didelio imigratų skaitliaus kaip Suvenytos Valstijos ir nors, rodos, joms vertėtų pertai įsidirbti geriausių imigracijos sistemą, — tai vienok pasirodo, jog taip nėra. Nors Suvenytos Valstijos užlaiko tam tikrą imigracijos biurą su daugybe urėdinkų, nors išduoda imigracijos tikslams dideles sumas pinigų, tai visgi to visko nepakanka. Čionykštis imigracijos sistemas šlubuoja. Tą mes matėm iš augščiausio parašytų žodžių.

Kas gi geriausias imigrantais rūpinasi? Kur juos geriausiai prižiūri?

Turbūt niekur taip rupestingai neprižiūri imigrantų, kaip kad Argentinijoje. Šita Pietinės Amerikos respublika išsidirbo sau pirmą vietą tarp visų viešpatyčių kas link imigrantų prižiūrečių mo.

Štai paskaitykim, ką apie tai rašoma viename Argentinijos laikraštyje „Tiempo“, išeinančiam mieste Buenos Aires.

Pagal Argentinijos teises, imigrantais skaitoma ne tik trečios klasios pasazierius, kaip kad, pavyzdin, Suvenytose Valstijose, bet lyginai ir 2 klasios pasazieriai skaitosi teipgi Argentinijos ateiviais.

Atplaukus laivui, visus pasazierius tuojau išskaminuoja imigracijos inspektorius, daktaras iš Sveikatos Departamentų ir atstovas Laivyno Prefektūros. Šita komisija persitiki, ar sąžiniškai ir teisingai buvo laivo išpildyta visi valdžios pareigos ir padavadijimai kas link higienos, valgio, pasazierių skaitliaus, ugnies ir t. t.

Šita komisija teipgi kviečia pačius pasazierius pranešti apie visus nepatogumus arba nemandagius sulgy jų pasicelgimus laike kelionės laivu.

Po to ateiviai ekzaminuojami kaslink jų tolimesnės kelionės ir planų ateityje. Jeigu kas atkeliausių nenori pasinaudoti Imigracijos Biuro patarnavimais, tai toks tuojau paliešuojamas ir gali pats savim rūpintis. Visus kitus patalima, Imigrantų Viešbutin (hotelin), kur jiems duoda pilną užlaikymą per penkis dienas. Čia kiekvienas ateivis gauna kasdien po svarą ir čerterį mėsos, svarą duonos, čerterį svaro bulvių ir kitokių daržovių, čerterį svaro ryžių ir pusę uncijos kavos.

Tuom tarpu Nacionalis Darbo Departamentas stengiasi pagelbėti surasti imigrantų darbą sulgy jo gabumo ir išsilavinimo. Jeigu imigrantas nori apsigyventi, sakysim, tokioje ir tokioje provincijoje, tai šis Darbo Departamentas pristato jam visas, kokias tik galima gauti, žinias apie stovį darbų toje provincijoje, apie tai, kiek ten galima uždirbti, kaip lengvai, ar sunkiai galima gauti darbą ir t. t.

Kada imigrantas jau išsirengęs sau vietą, kurioj jis nori apsigyventi, jis praneša apie tai Viešbučio Valdybai ir valdžia išsiunčia jį gelžkelių arba laivų nurodytą vieton. Visas išlaidas pameša valdžia.

Laikė kelionės valdžia teipgi siunčia specialius palydovus, kurie prižiūri, kad imigrantams neatstiktų laike kelionės nieko blogo ir kad jie tikrai davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo.

Kada imigrantas jau išsirengęs sau vietą, kurioj jis nori apsigyventi, jis praneša apie tai Viešbučio Valdybai ir valdžia išsiunčia jį gelžkelių arba laivų nurodytą vieton. Visas išlaidas pameša valdžia.

Laikė kelionės valdžia teipgi siunčia specialius palydovus, kurie prižiūri, kad imigrantams neatstiktų laike kelionės nieko blogo ir kad jie tikrai davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo. Davęsiuot ten, kur norėjo.

Toks padavadijimas duoda progą naujai atvykusiam imigrantui susijiekti sau tinkamą darbą sulgy angščiai gauti valdžios patarimų ir apart to apsaugoją ateivį nuo išnaudojimo ir apgavyčių visokių šulerių ir meklėjų.

Vyriausis Imigracijos Departamentas mieste Buenos Aires visados turi surinkęs geriausias, pilniausias ir teisingiausias statistiškas žinias apie darbų padėimą kiekvienam republikos kampe ir visi imigrantai, — beveik iki vieno, — gauna, arba gali gauti vietas su šio Departamentų pagalba.

Bet dar ir to maža. Argentinijos valdžia, net suradus naujam ateiviui vietą, dar neperejo juom rūpintis. Minėtas departamentas užlaiko visus su-

rašus, kas, kur ir kokią vietą gavo ir apsiima sutakinti ir tarpininkauti tarp ateivio ir pirmo jo darbdavio jeigu kartais tarp jų išeitų koks nesusipratimas, arba kurios nors pusės neužsiganėdinimas.

Nedylai todėl, jog Argentinijoje nesigirdi apie mergaičių pardavėjimus ir apie kitokias bjaurybės, kokios kuone kasdien atsitinka pas mus, Suvenytose Valstijose.

Reik vienok tikėtis, jog vis labiau ir labiau besiplatinantis pas mus piktas privers, pagalios, ir Suvenytas Valstijas imties už darbo, reformuoti savo Imigracijos Departamentą ir sutaistyti jį teip, kad ateiviai, kurie teip labai prisideda prie šios šalies pakėlimo, nebūtų skriaudžiami ir išnaudojami visokių šulerių, slapty agentų ir kitokių visuomeniškų parazitų.

Ateiviai visų tautų turėtų reikalauti nuo Suvenytos Valstijų valdžios geresnės globos naujiems ateiviams.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS EUREKA, CAL.

Čia yra iš viso vos 34 lietuviai, tame skaitliu tik viena mergina. Lietuviai čia apsigyveno nuo 1907 metų. Yra dar keletas vyrų išimę po įvairias Ilumbold pavieto vietas. Lietuviai čia negali susispiesti kruvon ir padaryti lietuviškos kolonijos, kaip kad, pavyzdin, Rytinėse valstijose, todėl, jog darbas čia nepastovus. Beveik visi dirba lentų pjūvose (tarkuose), ant gelžkelių, arba laivų. Kitokių darbų čia negalima gauti.

Yra čia vienas lietuvis, turintis farmą, o kitas dirba už baro karčiamoj. — tai ir viskas. Toks pats padėjimas beveik visu Pacifiko pakraščiu. Pastaraisiais metais lietuviai čiek tiek daugiau pradėjo važiuoti į šią kraštą. Su laiku gali būti ir geriausias, pastovias apsigyvens, bet šiūn tarpu visi pakrikę po įvairias šalis, kaip tos Grigo bitės.

Žinoma, kad teip gyvenant, negalima jiems sueti kruvon ir artimesnės pažintin. Tuom pat siaiškina, kodėl čia teip mažai pas mus visokių organizacijų ir draugysčių.

Jonukas.

IS THOMAS W. VA.

Darbai anglių kasyklose čia gerai. Nuo vagonėlio moka po \$1.16, o nuo 1 balandžio mokesčio moka nuo vagonėlio po \$1.21.

Lietuvių vedusių yra čia apie šimtas, o pavienių apie du šimtus.

8 balandžio dieną teatro mėgėjai sulose „Bomba“ ir atliko teip gerai, kad nuo neprofesijolių lošėjų geriau ir norėti negalima. Bet perstatymas mažai žmonių prisirinko: iš viso 148 ir tai daugiau moterų ir vaikų. Dvi mergaitės deklamavo, bet per užim salę nieko nebuvo galima suprasti: programme teipgi deklamacijos nebuvo pagafsin-ta.

P. T. G.

IS BINGHAMPTON, N. Y.

Darbai čia šiuom kartu eina vidutiniškai. Iš kitur atvažiuojam darbas nelengva gauti.

Lietuvių čia yra apie keturi šimtai, bet tarp jų santalkos nėra. Kaip kitur, teip ir čia jie pasidalinę į tris skyrius: katalikų, socialistų ir girtuoklių (ma-nome, kad šitų gali būti visuose skyriuose. Red.). Tris metai atgal susitvėrė čia parapija. Pradėjo rinkti pinigų, bet paskui susipyko ir parapija pradeda irti.

Pereitą pavasarį Sv. Juozapo Dr. ja nutarė statyti svetainę, tai ir parapijai sudėtus pinigus nutarė paversti svetainės statymui, o jeigu dar klausimas parapijos ir bažnyčios statymo labiau užsi-vilks, tai gal lietuviai užsimans surinktus pinigus apversti įren-gimui aludės, kaip jiems reika-liausias įstaigos. Jeigu da-bar lietuvų pakalbinsi rašytiesi kokion didesnėn organizacijon, arba laikraštį išsiųsyt, tai at-sako, jog jis nesocialistas, to vis-ko nereikalauja.

Prieš kalėdas atsilankė čia slovakų ir lenkų misijonieriai; tai ir lietuviai subruzo, nepano-rėjo apsilieisti ir pradėjo rinkti pi-nigus ir užsimanė lietuvišką mi-sijonierių parsiųvesti; bet mis-

jonieriaus iki šiol nėra. Pinigų, kaip girdėjau, surinkta apie 100 dol. Jie padėti bankoj. Aukų rinkimui užsiėmė tulos merginos. Nekirptas.

IS NEW BRITAIN, CONN.

Pereitą metą čionykščiai lietu-viai pradėjo statyti mūrinę baž-nyčią, kuri parapijonams atsieis 55575 dol. Bažnyčios statymas bus greitai užbaigtas; pašventi-nimas bus 30 gegužio dieną. Vi-sos čionykščios lietuviškos drau-govės ketina bažnyčios pašven-tinimo iškilmėse dalyvauti; da-lyvauti pasižadėjo draugovės: Sv. Juozapo, Sv. Andriejaus, Lie-tuvių U. N. K. (ar Ukėsų Nepri-gulmingas Klubas? Red.), Ap-švietos ir Sv. Jurgio. Apart Sv. Jurgio Dr. jos, kitos yra nebaž-nytinės. Šitos draugijos ir Žirgvaiko Dr. ja nutarė statyti gražią mūrinę svetainę prie Park gatvės. Svetainė bus 50 pėdų plo-čio ir 100 pėdų ilgio. Apačioje prišakų bus dvi krautuvės, už-pakalį maža svetainė nažiemis susirinkimams; ant antrų lubų bus didelė svetainė. Svetainės pastatymas atsieis apie 28000 dol. Svetainės statymui prišak-jo: Sv. Juozapo Draugija 2000 dol., Sv. Andriejaus Dr. ja 2000 dol., L. A. N. Klubas 2000 dol., Apšvietos Dr. ja 1000 dol.; Žirg-vaiko ir Sv. Jurgio Dr. jos po 500 dol. Petro Vaikas.

IS SO. ST. JOSEPH, MO.

„Lietuvos“ 12-me num., koks ten p. „Balių atlankės“ parašė korespondenciją apie mūsų mie-sto lietuvių ir ypatingai apie D. L. K. Algirdo draugystę ir jos viršininkus.

Nežinia, ar iš savo nežinios, ar greičiau iš pikto noro, bet p. korespondentas diktikai prasiel-kė savo rėptelį su teisybe. To-dėl ir skaitau savo pridėmę tas jo klaidas atitaisyti.

P. „Balių Atlankės“ apskun-džia D. L. K. Algirdo Draugys-tės viršininkus, buk jie rengia savo naudai balių, o naudoja tam tikslui draugystės vardą. Teipgi užmetą jiems kitus nebučius daly-kus ir dar net pranašauja, kad šita draugystė tursy sugriūt.

Kam gi teip rašyti? Jų tas yra neteisybė ir pats p. Balių atlankės“ gerai apie tai žino. Jis jog gerai žino, kad ne draugystės viršininkai, bet keli lietuviai nu-zikantai iš St. Joseph, norėdami pagarsinti savo muziką, sumanė surengti balių. Bet jie neturi laisnio ir čarterio, todėl jie ir kreipėsi prie draugystės, prašy-dami, kad draugystė jiems pave-lytu panaudoti savo čarterį. Vi-si draugystės nariai ir net pats p. „Balių atlankės“ sutiko su mu-zikantų prašymu. Tik vėliaus jam toks vėjas šovė galvon ir jis pradėjo rašinėti nebučius daly-kus. Balių rengė muzikantai ir draugystė už savo patarnavimą gavo \$25 be jokio truso. Ką čia viršininkai galėjo pasipelnų?

Nerik teipgi bijotis, kad mu-sų draugystė griūt, ar sugriūt. Tegul p. rašytai tas nerūpi. Tei-sybė, mes turim tik 16 narių, bet tai vis tos kariat, kurie už savo draugystę paguldys galvą. Kam draugystė nerūpėjo, tas nuo jos ir pasitraukė, kada mes paklėm mokesį nuo 25 centų ant 50.

O ta jog reikėjo padaryti, kad ga-lima būtų susigusiųs duoti žmonišką pagalbą ir sušpiną. Mes turime sanarius, kurie ne-sibijotų ir draugystės laikytųsi, kad ir \$1.00 prisiegtų kas mėnuo mokėti, bet žinoma, jog šinada-đušiai, arba tie, kuriems drau-gystės labas rūpi tik ant liežu-vio, tuom neuzganėdinti ir raši-neja po laikraščius, žmonėms dul-kės ir akis dūdamai.

Mūsų draugystė turi \$132.40 gryno turto — taigi nors maža, bet laikosi drūčiai. Jos viršini-nkai darbuojasi, kiek jie moka ir išgal, ir dar niekas jų nepava-dino „neištikimais“, kaip p. Balių atlankės. Jeigu jie būtų neiš-tikimi, tai sąnariai jų nerinktų.

Negražu teip po laikraščius neteisybę rašinėti. Jog ji ar grei-čiaus, ar vėliaus turi pasirodyt.

S. Bruskytas.

Delei stokos vietos apleidžia-me, kitas mažiau svarbias viet-tas. Redakcija.

LAISKAS REDAKCIJON.

Garbi Lietuvos Redakcija teik-sis duoti man vietą gerbiama-m laikraštyje pataisyti tulas Mark-sisto padarytas klaidas jo kores-pondencijoj.

No. 14 „Lietuvos“ tilpo kores-pondencija iš Philadelphiajos ko-kio ten Marksisio, apie S. L. A. parengtas prakšabas. Korespon-dencijoj man prikišama, buk as-niekings M. J. Damijonaitį; kad jam prezidentaujant, jis iš S. L. A. išbraukė 5000 narių ir t. t. Bet Marksisas čia apsilėnė su teisybe, nes ne as, tik Astrams-kas apie tai kalbėjo. Astrams-kas turėjo apie tai priminti, nes jis aiškino S. L. A. istoriją, nega-lėjo jok aplenkti jo atsitikimo, koks buvo prezidentuojant Dami-jonaičiui ir tą aiškino teip, kaip atsitiko, nepritardamas tam, kas atsitiko. Astramskas S. L. A. istoriją gerai pažįsta ir savo kal-boj ją gražiai išdėstė, papasa-kojo viską kas Susivenijime at-sitiko nuo jo užsimezgimo iki dabar.

Toliau Marksisas sako, buk as ir apie socialistus negražiai at-siliepiau. Čia irgi ne su visu teisybe. Kadaigi didesnį dalį socialistai prisidėjo prie organi-zavimo S. L. A. ir dabar dar jie, jeigu ir ne visi, dirba jo naudai, tai kaip gi as galėčiau visus kal-tinti? Jeigu Dagočius ir Gegu-žis „Keleivij“, ir kiti jų keli pa-sekėjai niekina Susivenijimą, tai kaip gi už kelių darbų as ga-lėčiau niekinti visus socialistus? Juk jų tarpe, kaip visose kitose partijose, yra ne vien blogi, bet yra ir geri. Niekinti visus už kelis blogus, kurie nors kenkia tautiškai organizacijai, bet spraudžiasi į jos viršininkus, bu-tų visai neteisinga ir as to neda-rčiau. Jei apie Scratoną ar orga-nizaciją Darre yra neva socialistai iš-sidirbę tautiečiams panikos žo-džius, kurių prasmės gal nesu-pranta, kaip tai tautietis, bur-žuas, tai ar už tai as turėčiau už neįmanėlius niekinti visus socia-listus, tikrus socialistus, kurie savo tautai teipjau prijauna ir gelbia jai laimes kaip ir kiti lietuviai? Todėl sakymas, jog as niekinan visus socialistus yra neteisingas. Tas pats reikia sa-kyti ir apie kumigus. Apie ku-migus as išsitarau tik tiek, kiek buvo reikalauja apgynimui S. L. A. parodymūi kokią bledį daro pjūdynas tarp savęs lietuvių, kokius vainsius toki pjūdynai iš-duoda. Jau iki to priejo, kad antai Scratone mėginta del ta-symų už bažnyčią su dinamitu namus sugriauti, kuriose būtų gal keli užmūsta, nes tuose na-muose buvo susirinkę žmonės priešingos partijos. Prie to pri-dėję pjūdynai, besiniekinimai. Mano pareiga tai žmonėms aiš-kinoti, išrodintai priežastis nesik-tingum ir vaidų, kad priežastis žinodami, žmonės jas prašalinti galėtų ir kad apsisaugotų.

F. Živatkauskas.

LAISKAS REDAKCIJAI.

Gerbiamoji redakcija, meldžiu patalpinti šitą atsisaukima kas link užspuolimo ant „Keleivio“, parašyto per J. Dagį. Geriaus būtų, kad p. Dagis nerasytų daugiau panašų straipsnių, kaip tilpo 14 num. „Lietuvos“. Jis daro tokį užmetimą, buk, kad aukos, kurios yra garsinamos per „Keleivį“, nežinia kur dingsta, nes jų lietuvių-streikieriai negau-na. As, kaip organizatorius Industrial Workers of the World Unijos, esu kalbejęsis su streiko komitetu, tai į centro kasą buvo siunčiamos aukos kožną dieną po \$200.00 ir \$300.00, o pa-skutines dienas tai net \$1,200.00. Tas reikia, kad „Keleivis“ daugiau aukų prisiegtų, negu p. Ramanauskas gavo. O kad lie-tuviai negavų, tai dalykas tame, kad lietuviškas komitetas nereika-lovo pinigų iš centrališko kasie-riaus, o jei būtų pareikalavęs, tai būtų ir gavęs tiek, kiek ir kitos tautos gavo.

Visos aukos ejo į centro kasą. Iš tos kasos buvo užlaikoma bendra valgykla, kuria naudo-ji si visi, be skirtingo tautos. Aukų dalyti pagal tautos negalima. Jos turi būti vartojamos bendrai. To-dėl ir „Keleivis“ jas siuntė į ben-drą kasą. O kad p. J. Dagis jų nematė, tai tik todėl, kad jis nieko bendro su streiku neturi. Patačiau jam pirmą dalyką iš-tirti, o ne užspuldinti ant „Ke-leivio“ nežinant nieko. „Kele-i-vis“ padarė daug gero streikui, o p. J. Dagis tik neužsitikėjimą sėja ir, kaip gietis p. Rama-nauskas, jo biznį reklamuoja.

Industrial Workers of the Worlds Unijos Organizatorius Lietuvių skyriaus, M. A. Ruseckas.

Žemlapis „Titanic'o“ kelionės.

(Žiūrėk žinias ant pirmo puslapio).

Dr. Emil Loebli

KULTURA IR SPAUDA

LIETUVIŲ KALBON IŠVERTE VAIDEVUTIS

—TO—

(Tasa).

Kolektyvismo principas reikalauja, kad laikraščio turinys būtų labai turtingas ir įvairus. Šios dienos visuomenė reikalauja iš laikraščio kuodaugiausiai įvairumo, universalis-kumo, juoturtinčiausio turinio; nori, kad laik-raštis būtų pilna dienos encyklopedija. Tasai reikalavimas su kurio redakcija turi skaity-tis, plaukia iš begalinio skaitytojų asmeninių, materialų ir moralų santykių įvairumo, ir čia tai galima pritaikyti amnos Direktorius žo-džius Paulio Jangoje:

Die Masse kennt ihr nur durch Masse zwingen; Ein jeder sucht sich endlich selbst was aus. Wer vieles bringt, wird manchem etwas bringen; Und jeder geht zufrieden aus dem Haus.

[Minia tik minia galima valdyti; Kiekvienas, pagalios, patsai sau ką nors randa. Kas duoda daug, kiekvienam šitą duoda, ir žėdas pasitenkins gijsta iš tų namų.]

Encyklopediškas turinio universaliskumas reikalauja nepaprasto darbo įiegu pritaikyti ir per tai gali būti mažiau daugiau atsietas tik didesniųjų laikraščių, kurie galėtų kiek-vienai rubrikai pastatyti specialistą. Tečiau ir ne taip turtingi laikraščiai gali iš dalies pa-tenkinti skaitytojų reikalavimus, suteikiant jiems įvairių tikros moksliskos vertės dalykų, apsiirgęjant nuo diletantizmo žinių apie viską ir apsirhojant padavinėjimu nežinomų, o ži-notingų faktų iš visų žinių sričių.

Laikraštis tečiau netiktai privalo būti turtingas turiniu, bet ir medega turi but atsa-komai, apmatomai sutvarkyta. Laikraštijos pramonė atsiektė daug techniskų pagerinimų ir priejo prie įtikimų rezultatų. Netikęs popieris, kuriuo dar 18-me amžiuje spausuvininkai naudojosi, užleido vietą geriausiai medegai. Milžiniška spaudos technikos pažanga rado taigpi pritaikimą laikraštijos srityje. Perdi-delės vietos taupymas, dėja, pagimė ir nema-lonius rezultatus, kuriuos galima pastebėti ypač francuzų spaudoje. Yra tai įkirus var-tojimas smulkų raidžių. O juk visi gydytojai pripažįsta, kad tai smulkus šriftas labai kenkia akių sveikatai.

Toliaus, reikia, kad korektura būtų rupestingai atliktai. Jau pati autorius tuštybė verste verčia laikraštinką nuodugnai ir stropiai veikala peržiūrėti. Abelnai, reikia pripažinti, kad didesniųjų laikraščiai neatsi-likia toli nuo knyginės literatūros.

Ligsiol kalbėjome apie praktiskias taisyk-les, kurios kaipi automatiskai iešina iš pamati-nių laikraščio privalumų. Reikėtų čia dar paliesti momentus, kurie nemažesnę rolę lošia laikraščio pasisiekime. Laikraštis, visupirma, gali būti kurios-nors politiskos arba social-jos srovės išreikšėjų.

Laikraštis turi būti organiska cielybė, turi būti tulos politikos, ekonomiskos ir estetikos pakraipos išreikšėjas. Yra, tiesa, laikraščius, kurie nenori būti nieku kitu, kaip tik visokių straipsnių rinkiniu; bet rimtas laikraštis privalo būti vienalytingas, o ne kaip koks įvai-riausių, kita-kita priestaraujančių, nuomonių ir pažvalgų sandelys, kadangi tokiuo budu jis pasidaro tik betvarkių žinių margumynu, vie-tojų besisiekus tikrojo organo opinijos aug-tybų.

Antroji dalis.

Laikraštijos stilystika.

Kalbant apie laikraštijos stilystiką, pir-miausia reikia pastebėti, kad abelnai specia-liško laikraštijos stiliaus nėra.

Tai, kas su paniekimu vadinama laik-raščio stilyumi, yra blogas, netikęs stilius, o ne tasai, kuris ištikrujų atsako laikraščio sąvokai. Gramatikos ir sintaksės klaidos, kei-si sakiniai, blogai pavartoti patosai, netikęs vaizdų parinkimas, žodžių iskraipimas — šios ir kitos tariamo laikraštijos stiliaus ypatybės, žinoma tankiai pasirodo, bet istikro jos nepri-dera laikraštijai. Priešingai, galima drąsiai sakyti, kad daugybės vokiečių ir šiaipjau sve-

timtačių laikraštinkų vartojamai kalbai ne-galima nieko užmesti, kas velytina ir visiems literatams, rašantiems moksliskus veikalus. Pagalios, vienasaliskas ir neteisingas skundas ant laikraštijos stiliaus yra senas. Jau 1686 metuose Kolonijos miesto taryba leidžia Jur-giui Fridrikui Frankenbergiui išleidinėti du laikraščius; kas triačiadienis — vokiečių kalba, o kas šešadienis — francuzų kalba, tačiau su sąlyga, kad parupins geresniu stilyumi rašyti francuzų raportus ir geresne francuzų kalba. Abelnai tečiau inant, šia dien nevienu romanų rašytoja daugiau prisidėjo prie kal-bos sudarkymo, ne kaip tuzinas blogu stilyumi rašančių laikraščių.

Tečiau spauda duoda pirmenybę ku-rioms ne-kurioms stiliaus formoms, vartoja-moms ir kitose literatiskos tvėrybės rūšyse. Tati kas nori, gali tuos populariskius išsirei-kinus vadinti laikraštijos stilyumi. Rašymo būdas privalo būti laikraštijje pritaikytas greit-tam ir lengvam turinio supratimui, laikrašti-ninkas privalo turėti atsakomą mokslą ir tam tikrus gabumus aiškiam išreikimui visa to, kas verta ir naudinga pastebėti, o sergėti visa to, kas apunkina lengvą, sveltinį lekturą.

Laikraštijos, literatura, žinoma, duoda taipjau nemažą pavyzdžių, kur nusizengiamia prieš kalbos grynumą, prieš kalbos dėsnius; tati pagimdo ypaciai noras trumpiau išsi-reikšti, noras juodaugiau vietos laikraštij su-taupyti. Taip, pavyzdžiu, vienas laikraštis, iešinas viename šiaurės portinų miestų, at-spaudino šitokią žinutę: „Berlino visuomenėje sukėlė visuotinę indomumą gamtiškai intere-suojnačios sutartuvės, butent moterystės ryšys prof. Helmholto diktters su d-ro Wernerio Siemenso sunumi.“ Vienas nedidelis vokiečių laikraštelių skelbia, kad „ragučių penėjimas degančiais cigarais ir cibukais ateityje bus baudžiamas pinigine pabauda.“ Vis tai ydos, kurias gimdo noras juotruopiau išsireikšti, juomažiau žodžių vartoti.

Pirmiausių laikraščio uždaviniiu privalo būti kalbėjimas į visuomenę abelnai suprant-a ma kalba. Kiekvienas neaiskumas turi but vi-somis įiegomis vengiamas, raunamas ir praša-linamas. Laikraštinkas turi kalbėti kaip lygus į lygų, turi žinoti, kokioj formoje pa-duoti visuomenei tai, apie ką autorius ga-vojo, ką manė, bet niekuomet neprivalo leisti, kad skaitytojas atjaustu, kame čia laikrašti-ninkas sau galvą laužė. Apie vieną Vienos laikraščių leidėją, kurio milžiniškas pelnas toli virsijo jo mokslumą, pasakoją: „Ar žina-tamsta, dėl ko mano laikraštis turi tokį pasi-sekimą? — Nes yra taip rašytas, kad dagi as pats jį suprantu. Niekados dar tame laikra-tyje neradau nesuprantamą, švetimo man žo-džio.“

Laikraštinko nuopelnai — sako katali-ku publicistikos žvaigždė Francijoje, Venillot, — pridera nuo jo spartumo, nuo jo minčių našumo, bet visupirmausia — nuo jo aiskumo. Laikraštinkas turi tiktai valandą laiko ir popieros gabalėlį, kad persta-čius aiškiai kokį ginčą, pergalejus priešininką, iškelus viršun savo nuomonę. Jeigu tars vie-ną tiktai žodį, neatsakanį tikslui, jeigu pabrė-žti tiktai vieną sakinį, kurio skaitytojas pirmu-niniu savo akies žvilgsniu nesupras, tokiame atsitikime publicistas pasirodo dar nepribren-dęs savo uždaviniam atlikti. Paprastais, bet tiksliais žodžiais ta pati nuomonė apie su-prantamumo priedermę išreikšta jau 1733 m. laikraščio St. Peterburger Zeitung priede: „Stengiamės, kiek galėdami, kad su pagalba aiskaus ir lengvo išguldinėjimo tikroj šviesoj pastatius tulus dalykus, kurie ligsiol buvo visai užslėpti techniskų žodžių ukanoj.“ Filozofai, istorikai, estetai, ekonomistai, kurie plačioje knygoje paduoda savo tyrinėjimų ir mąstymų rezultatus, galima greičiau dovanoti už sunkų išsireikšimo būdą (nors tai nėra gera veikalo ypatybė), ne kaip laikraštinkui. Mokslisko veikalo skaitytojas randasi kitose sąlygose. Jis ima knygą į rankas su tikslu nuodugnai ją skaityti, studijuoti, o ne tam, kad smagiai laiką praleidus. Netvarkus, arba neaiskus iš-guldymas mažina turinio vertę, apunkina tik-tai jį suprasti. Kitaip yra su laikraščiu. Jo skaitytojas nori greitos ir lengvos lektūros, reikalauja tad atsakomo išguldyto. Tečiau netiktai kalba turi būti paprasta ir aiski, bet taipgi turi būti vaikus visas medegos sutvar-kymas ir paskirstymas. Prisižiūrėkime, pvz (Toliaus bus).

Uzsirašykit "Lietuvą."

A. OLSZEWSKI BANK
3252 S. Halsted St., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

J. M. TANANEVICZE BANK
3253 S. Morgan St., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN I. BAGDZIUNAS
2334 S. Oakley Ave., Chicago.
Moka \$3.00 nuo šimo už padėtus pinigų. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 S. Ashland Ave., Chicago.
Geo. L. Uko pres. St. Marcinievis Vice-pres. A. J. Bierzynski Izidinkas.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK, J. J. Elias, Savininkas.
4600 So. Wood St., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS.
917 W. 33rd St., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
6107 N. Ashland Ave., Chicago.
Prilma banko pinigų ir moka 3%. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda sifortas ir siūnia pinigų į visas svetlo dalis.
BANKOS VALANDOS: Pnėdėliais, serdom, ketvergalis ir subatums nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir penytėioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St
Straus Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178
Lietuviai advokatai, baigę teisės mokslus Amerijoje. Veda visokias bylas, civiliskas ir kriminaliskas visose teismuose (indose).
Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-05
Telephone Yards 2390.

Juozapas Leszczynskas
Aptiekorius
Užlaiko namines ir užbrubelines gyduoles ir receptus išpildo kožia valandą su dideliu saugumu. Reikalauja nusiduoti pas jį, o busite užgandinti. Siūndam gyduoles į kitus miestus.
3315 S. Morgan St. CHICAGO.

Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Nuo 8 ryto iki 12; 6 iki 9 vakaro
Medik. nuo 9 iki 12 po pietų; nuo 8 iki 9 vak.

LIETUVIŲ ŽURNALAS
Užsirašykite "Lietuvių Žurnalą"
Išleina kartą į mėnesį ir prekiauja tik 50c metams.
"Lietuvių Žurnalas", yra tai savo rusies laikraštis.
Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklausa ir atsakymai. Mes atsakysim į pasiusius mums visus klausimus, nežiurint kas ir apie ką bus klausama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite: "Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Už 10 Milijonu Doliaru
Pradės statyti FABRIKĄ trumpare, nupirko 370 akrų žemės BALDWIN LOCOMOTIVE WORKS, didžiausias inžinierių FABRIKAS perkelė iš PHILADELPHIJOS į GARY, INDIANA. Tikėtai kelios mylios nuo BROADWAY gatvės. Tame FABRIKE padės nuo 8.000 iki 12.000 darbininkų prie darbo. Darbų dirbą apie 20.000 darbininkų MIESTE GARY, INDIANA. Trumpu laiku atsidares NUT & BOLT WORKS ir AMERICAN TIN PLATE CO. Tose dviejose dirbtuvėse patilps apie 6.000 darbininkų prie darbo. MIESTE GARY, INDIANA, yra darbu visokių iki valiai. DABAR yra didelis išpardavimas LOTŲ ne toli tų FABRIKŲ, tēpat ir po visas dalis MIESTO, kurias dar parduodame visai pigiai ir ant lengvų išmokėsių. Nežilgo bus dvigubos kainos, kurie dar pasiliks neparduoti. Mes ne spaudžiame su mokesčiu tų, kurie perka iš mūsų LOTUS arba namus. Jeigu atsistitky nelaimė su sirtum, arba nedirbtum, mes laukiamo pakol vėl pirkejas galės mokėti. Taigi pasiskubinkite, kurie norite padvigubinti savo pinigų, pirkite dabar. Suprantama kiekvienam, kur didžiausi FABRIKAI statoma, ten ir PRAPERČIŲ kainos kyla greitai brangyn. MIESTAS GARY bus viens ir didžiausių FABRIKŲ MIESTŲ Indiana valstijoje.

M. ROZENSKI, Vice Prez.
GARY SECURITIES CO.
Capital \$50,000
442 Broadway, GARY, INDIANA.
Chicago Office: New City Savings Bank
46th Street & Ashland Ave.

Mes Išgydom Vyrus
Mes trokštame, kad visi, kurie yra neužgandinti su kitais gydytojais, ateitų pas mus ir pavytintum mūsų tikrą ir išliktą mąstymą. Mes pasiskubinsim tau diko kiti gydytojai tavę neisgydė ir kaip mes tave išgydysim.
Pacientams nuo uždegimų, nuo arba priežasties dėl kelių ligonių nesori kreipkitės, skaudulius ant liežuviu skaudulius plėkų, skaudulius kauluose, se, sunariuose, plėmus ant kono, juosius tekanti skaudulius. MES IŠGYDOM STROKŲ PABŪDIMA—NIEŠGYDOM, NELOPORIE.
Ar kankina tave nuobūtimai paelanti nuo perzengimo gautos tiesos, vyriški alpinant, nuobūtimai, stiprus atnūtimis, galvos skauduliams, pilnai priekia iaktis, nervikūmams, skauduliams, nosi? Ar patis esi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Atleik pils mus, mgs tave išgydysim mes kitai nereikalaujame moki, Silpna mas, pa, megalūgumas prie darbo arba linkume nuo gyvenimo, nuisimas, vyraus gėdiantai silgnam, ir t. t. ATIDIDIJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRUODYK SU MUMI DABAR.
Odos Nesveikūmai. Eozema, išbėrimai, žandais skauduliams, pageltumams ir išblykūs oda, paugudavę makiai. Vyrų yra jum nuo to visko. Neizis, Hemoroidai, pus mas ant gydytoms, GALI UŽMOKEITI KADA BUSI IŠGYDYTAS.
Inkstų, Pusles ir Sebrus Nesveikūmai. Inkstų nesveikūmams gali išslystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu ne atštos, pagindys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsisveit? Ar esi tikrai sveikas?

Užsikimšimai
Nedaro skirtingo koks ta miosis nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina do glinimai, plikimantis išpinimas, pusės nesveikumas, ezrimai, tautos nora išskidimo, mgs išgydom visais miosis padėjimas be varojimo peilio ir be siuntimo į ligonitvį.
Sutimimai
Uždegimai, suting ir skausmingi sunariai, kankryb atimados užsieny ligos kurios padaro gyvyming vėliminimas, IŠGYDOMOS ANT VIŠADOS BE ŽUDIMO LAIKO.
Guzdotos ir Susisukę Gyslos
Šitokios gyslos vėdar ant žemės dailos kono, bet daugiasia karej pusej; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas veikantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užuolūpiamos ir nardo kaip botagus. Atsisauk tuojais jeigu esi klapatė.

State Medical Dispensary
14 SO. CLARK ST., arti Madison gatvės CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 tikiai. Ypatę gydiančios gydyto ir atsisauktis asabiškai, nes ligos negali būt gydomos teip pasiekimigai per ausirašijimą kaip ligonitui atsisaukus pačiam. Neraišyk bet atsilankyk.

ISGYDAUIN 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE
(Be peilio ar skausmo)
At noris išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, Nervikos Negales, Hydroceles arba upatinių vyrų ligų. Tai išvadas pasauliniam vyrų atviravimui, kuris pralaido daug pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos, ir mano norą yra parodyti visiems žinoms, kurie gydyti pas tuos ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad są vartoja vieninteli būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydai.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ
Atsilankykite ir mano ofisą ir pasitiraukite su manim draugaičiai. Išgydau visiškal ligas skilviu, plaucylių, kopenų ir inkstų. Nemokau už nepasiekimą gydymą—NIEŠGYDOM, NEMOKEK.

Slaptos VYRU LIGOS
Pradūdytas Vyršikūmas, Ligos Kepeny ir Inkstų
Išgydomos greitai visitkal ir namomis pasitirpity. Nė viška Negale, Silpnumas, Pradūdytos, Pojegos, Gyslos, Simas, Kankryb, Uždegimai, Szilpumo Nubėgimai.

Plauciai
Dausylis, Bronchitas, Kvepvimo Ligos išgydomos visitkal mano valandis metodu. Szilpūties ligos. (Roda Dovanai).
Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Jau Baigiasi Mūsų KALENDORI AI
Jeigu nori gauti gražų Kalendarį su daugeliu, pamokinančių straipsnių ir gražių paveikslų, tai prisitviki 25c stampos ar pinigų tuojau, o mgs prisitviki jums geriausią Kalendarį. Pasiskubinkite, nes nedaug believime.
Kaina 25c su pristatimu.
K. ILGAUDAS
1613 So. Halsted St., Chicago

MOKYKLA SOKIŲ.
Prof. Julius Vilsko užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną, išmokintu valsa 6 rusių, taip, kad galit daryti diti šokti publikai. Taipgi išmokintu ir kitus šoktus su koleta vakarų. Mokina kas vakaras. Lekcijos yra nuo 7 valandos vakaro iki 11 val. Julius Silsko namuose visiemis "turio nori išmokti šokti ateiti šiuo adresu: 2124 S. Halsted st., nuo 6 val. vak. Taipgi mokintu visokius šoktus: Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoje. Mokytojos: Miss. Antanina Kietnė, Miss. Joanna Valets, Prof. Julius Silsko, 2124 So. Halsted st., Chicago, Ill.

VYRAI, MOTERS IR VAIKAI
Kurie tikrai nori būt sveikus, tvirtai, laimingi tepasirupina įgyti Daktaro Roberts naują, adieig knygą su vienu delarj, kurioje aprašyta, kaip gauti nuo ligų ir kaip gydyti namie, su sirtus paprastomis ligomis. Ten jau apkalbama apie įvairius vyrų ir moterų ligas, apie nervų, angedimo, biogus, paprastus ir pabūdik; apie akis, ausis, nosies, gerklės ligas, bruožus, odos, kepenų, inkstų, plaučių, širdies ir kraujų ligas. Yra taip jau platus straipsnis apie kudiški prižiūrą ir gydymą. Ir ra kolektis ofiso aprašymas korektois šviesos aparatais, laboratorijomis, gydymo kambariais ir t. t. 30- metinė praktika laipo gydytojo ir autaus medicinos dalyko. Gvarantuojam, kad su ligonias nedarome tokių eksperimentų, kaip su jais kad daroma tikimose, mediciniuose institutuose, anatomijos muezuose, ligonitvose etc.

VYRAI, MOTERS IR VAIKAI
Kurie tikrai nori būt sveikus, tvirtai, laimingi tepasirupina įgyti Daktaro Roberts naują, adieig knygą su vienu delarj, kurioje aprašyta, kaip gauti nuo ligų ir kaip gydyti namie, su sirtus paprastomis ligomis. Ten jau apkalbama apie įvairius vyrų ir moterų ligas, apie nervų, angedimo, biogus, paprastus ir pabūdik; apie akis, ausis, nosies, gerklės ligas, bruožus, odos, kepenų, inkstų, plaučių, širdies ir kraujų ligas. Yra taip jau platus straipsnis apie kudiški prižiūrą ir gydymą. Ir ra kolektis ofiso aprašymas korektois šviesos aparatais, laboratorijomis, gydymo kambariais ir t. t. 30- metinė praktika laipo gydytojo ir autaus medicinos dalyko. Gvarantuojam, kad su ligonias nedarome tokių eksperimentų, kaip su jais kad daroma tikimose, mediciniuose institutuose, anatomijos muezuose, ligonitvose etc.

RUŠIJOS—AMERIKOS LINIJA.
Pulkiancia, Didžiausi ir Greičiausi Laivai: reguliariai i kas dvi savaiti valkaiduoja tarp Rusijos ir Amerikos, nestodama pakelti ar džiokime porše. Nauji divisiubiniai Pasazieriniai laivai.
CZAR, KURS, RUSSIA, 8 dienomis i Rot. 11 dieny i teidatag.
\$2300 III klase \$35.00
\$48.00 II klase \$50.00
\$65.00 I klase \$75.00
ISPLAUKS IS NEW YORKO: Kursk, vasario 10; Lithuania, vasario 24; Birma, kovo 9; Kursk, kovo 23
Del artiesdy žinių mieldžiame kreipitės i mūsų agenc. arba i Vyrus: A. J. Johnson & Co. 27 Broadway, New York.

Seniausla Lietuvių užolga pas JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo sklyraus gerimus ir kvepenčius cigarus ir Gražią Naują Svetainę
Sveirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Sirdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

J. KULBOKAS
Užlaiko
Puiku Saliuna
Visada šaltas alus, skandideginė ir kvepentis Cigarai. Iš kiur žmonės at'elevę gauna nakvynę
74 Grand St. Brooklyn, N. Y

Aleksaičio Saliunas
118 E. Main St. Collinsville, Ill.
Užlaikau visada geriausius vietinius ir importuotus gerimus ir cigarus. Kiekvienam draugiškai patarnauju visokiuose reikaluose.
Telefonas Kinloch 108

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

ISGYDAS 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE
(Be peilio ar skausmo)
At noris išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, Nervikos Negales, Hydroceles arba upatinių vyrų ligų. Tai išvadas pasauliniam vyrų atviravimui, kuris pralaido daug pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos, ir mano norą yra parodyti visiems žinoms, kurie gydyti pas tuos ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad są vartoja vieninteli būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydai.

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

ISGYDAS 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE
(Be peilio ar skausmo)
At noris išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, Nervikos Negales, Hydroceles arba upatinių vyrų ligų. Tai išvadas pasauliniam vyrų atviravimui, kuris pralaido daug pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos, ir mano norą yra parodyti visiems žinoms, kurie gydyti pas tuos ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad są vartoja vieninteli būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydai.

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

ISGYDAS 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE
(Be peilio ar skausmo)
At noris išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, Nervikos Negales, Hydroceles arba upatinių vyrų ligų. Tai išvadas pasauliniam vyrų atviravimui, kuris pralaido daug pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos, ir mano norą yra parodyti visiems žinoms, kurie gydyti pas tuos ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad są vartoja vieninteli būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydai.

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

ISGYDAS 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE
(Be peilio ar skausmo)
At noris išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocele, Striktūros, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, Nervikos Negales, Hydroceles arba upatinių vyrų ligų. Tai išvadas pasauliniam vyrų atviravimui, kuris pralaido daug pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudos, ir mano norą yra parodyti visiems žinoms, kurie gydyti pas tuos ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad są vartoja vieninteli būdą, kuriuo tikrai ir ant visada išgydai.

Joseph J. Hertmanowicz
Lietuvys Notaras

J. J. Hertmanowicz,
A. Olszewski Bank
3252 S. Halsted St., Chicago.
OFISO VALANDOS:
Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien. Subatums nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Nedėlioms nuo 1 iki 3 po pietų.

DU-KART NEDĖLINIS LAIKRAŠTIS
YRA TAI VIENATINIS LIETUVIŲ LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS IŠLEIDIA DU KARTU ANT-NEDĖLIOS.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:
AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

AMERIKOJ metams \$2.50
EUROPOJ [pusmet. \$1.25
Rašyk tuojais, o gausi vieng numerį dykal.

W. D. Boczkaskas & Co
620-622 W. South All.
Mahoney City, Pa.

"KATALIKAS"
12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILLUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.
Metams išsuoja: Amerikoje - \$2.00
Europoje ir kitur - \$3.00
Pusei metų: Amerikoje - \$1.00
Europoje ir kitur - \$1.50

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasakėčių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškos, naujos. "Katalikas" beparviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujienoms Metams kiekvienam Skaitytojui veltum pasiučiamia lietuviškas sicinis Kalendaris.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Dr. J. F. Kozlowski
Specialistas
MOTERU LIGU
Peoples Bank Bldg. 1540 W. 47th St. Cor. Ashland Ave. Room 2

\$25 DYKAI \$25
Jei nori gauti gerą 14k aukso priidintą (Gold Filled) laikrodį su gvarancija ant 2 m. tai rašykite pas mus, o dāsinsite kaip lengvai tą galima padaryti. Išrinkite šią poziciją, tai yra, imkite numerius iš pirmo langelio ir sudėkite antram langeliui, taip kad skaitant iš visų pusų išeitytų lygiai 15. Prisiskite šisina mum jaigu bus gerai sudeta, tada gausite kreditavą be jant \$25.00 katra bus geras del nupirkimo vieno laikrodio, regežio ir kompo-o iš mūsų katalogo. Atsiųskite maršk ant nusintimo kaitį. Adresuokite: Irving Watch Co. Temple Court, Dept. 5. NEW YORK, N. Y.

Galybe Mokslo!
Nors esi silpnas ir tavo sveikata subliurusi, esi nuvaręs, o ligos nesveikimai kaip akmuo slėgina, skausmai iš viršaus ir vidurių vargina ir jautiesi kaip samanytas, tad bereikala nustoti vilksis linksmo, laimingo gyvenimo.
Kad ir gydytisi su lokiais priegusiais, be vertės, patenatūsai vaistpianikais, kaip ir pas beneolius daktaraplakius—Būtiesis ir diel hantingų X. bei, si koom jokios ligos negali surti—Būtiesis, kad tave negalio išgydyti, bet daršaus padarė ir lig labiau užsėdinti.

Bet kad tikrai nori pastoti sveiku,
tad kreipkis prie tikros Galybės ir Mokslo Daktaro, ir Philadelphia M. Klinika, nes Būna netik teising, augimo mokslo daktarai, rodą apatūs, bet ir geriausios liokarstas, ypatinai prie kiekvienos ligos apsisikimo priitakys, kurios tik randasi ant svieto ir žinomos geriausios, iš visų žalių sugabentos i Kinloio Laboratorij, o busi išgydysis ir didžiausias geras sveikata kaip ir gausiesi širdingai dāvoga D rui Kliniko.

IS daugybės, pagal prašymą, nors keletą vardu talpinaisi:
Mr. Jonas Penabuldas, 515 Andrews Ave., Youngstown, O. Mrs. Barbara Helecken, 608 Walnut St., Racine, Wis. Mr. Jos. Gullis, 514 Clinton Ave., Rochester, N. Y. Mr. Jonas Anasvici, 607 N. 3rd St., Philadla, Pa. Mr. P. Horstauis, 723 Hancock St., Philadla, Pa. Mr. J. J. Makauskas, 413 E. 84th, Kewanne, Ill. Ir daugybės kitų gydytoju nuo visokių ligų.

KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI. Be PEILIO, BE OPERACIJOS. PHILADELPHOS M. KLINIKAS užvedo daugybės naujų ligokartų, Ibradint ir pateriming, teip kad kitur niekur geresnių ligokartų negalima gauti. Cionai, apat kitų, yra galios specialistas daktaras nuo vyriškių ligų.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
Valandos kasdien nuo 10 isz ryto iki 4 po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 3 p. p.
Prie mūsų lietuvių Pl. M. Klinika Būdičia labai madingų, naujaisis daktariškių kveikų "Daktaras" bei mokslois apie sveikata. Ta knyga kaip vyrams teip ir moterims būtina reikalinga turēt ir perskaityti. Tik viską dažnoms, kaip tą knyga perskaitysi. Kad tai visuomenės naudai išuota, kiekvienas apturės tą knygą dovani, kuris tik prisigs 4 c. markės už pristatym.

BUK VYRAS
50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgydyti nuo užnuodijima kraują arba sypili, nubėginti sieklus, patroitus styribe, pūklus ir kitus šmeitimus, negromulvima, patroitus styribe, pylva, kiapenū, inkstų ir pusles ligas, rematizma, gonorrhoea arba triperi, naujai įgautas lygas, stricture ir vssas vyrų lygas, gal buti išgydomas sava namuse privatiškai, slaptai ir labai pigiai.

Ta dykai igauta knyga, pasakis jun.: kodėl juo kentat ir kaip gallet galutinai išgydyti. Knyga ta yra krantuvė žvirkus, katrus ture žinoti kožia vėdas arba nevedas vyras. Ta knyga yra parsišta par Daktara, katras atvedave ligo laika trijney, a tu, specialiaiku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačio, ing užpėcietia konverta. Neniak neklaus piningu, tyk parašik sava vardu, ir adresa ant žemians paduotū kuponu, katru siutek mums šende—
DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS

DR. JOS. LISTER & CO., 1 902 22 Fifth Avenue, Chicago.
Gedotinas 7 amiat: Pagal Tamistos prididėjima, an nort: jau jog Tamista pr. siuntumai nam vyrai dykai vėda juos knygą del vyrų.

UNIVERSAL IMPORT CO.
4800 Universal Bldg., Cincinnati, O.

UNIVERSAL IMPORT CO.
4800 Universal Bldg., Cincinnati, O.

UNIVERSAL IMPORT CO.
4800 Universal Bldg., Cincinnati, O.